

Bankovní institut vysoká škola Praha

Katedra ekonomických a sociálních věd

Bankovní záruky a jejich využití

Bakalářská práce

Autor: **Dita Doleželová**

Bankovní management

Vedoucí práce: **Ing. Marcela Soldánová**

Praha

Březen 2007

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Praze dne 31.3.2007

Dita Doleželová

Anotace práce:

Jméno a příjmení:	Dita Doleželová
Instituce:	BIVŠ, a.s.
Název díla:	Bankovní záruky a jejich využití
Počet stran textu:	51
Počet stran celkem:	80
Počet příloh:	16
Počet titulů bibliografie:	21
Klíčová slova:	bankovní záruka, příslib vystavení bankovní záruky

Práci jsem zpracovala jako ucelený přehled informací týkající se problematiky bankovních záruk v podobě, v jaké se tato problematika v České republice objevuje v současné praxi. Tato práce postihuje celé spektrum prvků jako jsou podstata a struktura bankovní záruky, průběh bankovní záruky, detailní popis jednotlivých existujících druhů bankovních záruk, aktuální právní úprava bankovních záruk v České republice i praktická ukázka vystavení bankovní záruky na konkrétním příkladu.

Záměrem práce je zmapovat problematiku bankovních záruk takovým způsobem, aby po přečtení této práce byla laická veřejnost, která se dosud s tímto instrumentem nesetkala, seznámena s terminologií bankovních záruk a s možnostmi, které tento instrument nabízí.

OBSAH

ÚVOD	1
1. CHARAKTERISTIKA BANKOVNÍ ZÁRUKY	2
1.1 PODSTATA BANKOVNÍ ZÁRUKY	2
1.2 OBSAH A STRUKTURA ZÁRUKY	3
1.3 PRŮBĚH ZÁRUKY	5
1.3.1 Vystavení	5
1.3.2 Přijetí	7
1.3.3 Uplatnění a výplata	7
1.3.4 Ukončení platnosti bankovní záruky	8
1.4 DRUHY ZÁRUK	9
1.4.1 Záruky akcesorické	9
1.4.2 Záruky abstraktní	11
1.4.3 Záruky vyplatitelné proti dokumentům	12
1.4.4 Záruky přímé	12
1.4.5 Potvrzení záruky	13
1.4.6 Záruky nepřímé	14
1.4.7 Záruky platební	15
1.4.8 Záruky neplatební	17
1.4.8.1 Záruka za nabídku do veřejné soutěže	17
1.4.8.2 Záruka akontační	18
1.4.8.3 Záruka kauční	19
1.4.8.4 Záruka za zádržné	19
1.4.9 Záruky vydané a přijaté	19
1.4.10 Záruky kryté a nekryté	20
1.4.11 Zvláštní typy záruk	20
1.4.11.1 Slib odškodnění – indemnita	20
1.4.11.2 Stand-by akreditiv	21
1.4.11.3 Celní záruky	23
1.5 PŘEHLED ZÁRUK VYSTAVENÝCH HVB BANK CZECH REPUBLIC A.S. V ROCE 2006	28
1.6 PŘÍSLIB BANKOVNÍ ZÁRUKY	29
2. PRÁVNÍ ÚPRAVA BANKOVNÍ ZÁRUKY V ČESKÉ REPUBLICĚ	33
3. SROVNÁNÍ CENOVÉ NABÍDKY NA ČESKÉM BANKOVNÍM TRHU	36
4. PROCES VYSTAVENÍ BANKOVNÍ ZÁRUKY – PRAKTICKÁ UKÁZKA	40
4.1 TEORETICKÁ ČÁST	40
4.1.1 Obchodní hledisko	41
4.1.2 Procesní hledisko	44
4.2 PRAKTICKÁ UKÁZKA NA KONKRÉTNÍM PŘÍPADU	45
VÝSLEDKY	48
ZÁVĚR	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	52
SEZNAM GRAFŮ	53
SEZNAM SCHÉMAT	53
SEZNAM TABULEK	53
SEZNAM PŘÍLOH	54

Úvod

Termín „záruka“ zní na první pohled velmi prostě a jeho podstata je všeobecně známá. Subjekt A se rozhodne zaručit za subjekt B a převzít tím na sebe určitou míru rizika. Pokud není splněn závazek, který je podstatou tohoto ručení, subjekt, který se zaručil, je pak povinen splnit, k čemu se zavázal. Otázkou zůstává, zda vůbec, případně pak za jakých podmínek je subjekt A ochoten převzít toto riziko.

Pokud hovoříme o bankovní záruce, je zřejmé, že osobou ručící bude banka. Nakolik se zdá být podstata tohoto instrumentu na první pohled prostá, jedná se o problematiku velmi zajímavou a rozsáhlou, což dokládají následující kapitoly.

Bankovní záruky nacházejí široké uplatnění zejména v mezinárodním obchodě a význam tohoto instrumentu je dnes nepopíratelný. Vzhledem k mnohaleté praxi v používání bankovních záruk a k množství nasbíraných zkušeností v této oblasti se banky dopracovaly prakticky k dokonalosti a úroveň v oblasti poskytování bankovních záruk je dnes považována za velmi vysokou. Důkazem toho je mimo jiné vysoký zájem klientů o tyto vysoce odborné a specializované služby.

Ve své práci jsem se zaměřila zejména na zmapování problematiky bankovních záruk takovým způsobem, aby po přečtení této práce byla laická veřejnost, která se dosud s tímto instrumentem neselekala, seznámena nejen s běžně používanou terminologií bankovních záruk, ale zejména s možnostmi, které tento instrument v praxi nabízí.

1. Charakteristika bankovní záruky

První kapitola je věnována vysvětlení pojmů týkajících se problematiky bankovních záruk, podstatou bankovní záruky jako takové, jejímu obsahu a v neposlední řadě také charakteristice jednotlivých druhů záruk.

1.1 Podstata bankovní záruky

Bankovní záruka je **zajišťujícím instrumentem, který má univerzální povahu a může být použit k zajištění jakéhokoliv závazku¹** (platebního i neplatebního) a rizik z něho vznikajících. Vystavením bankovní záruky vstupuje ručící banka za svého klienta do závazku a přebírá na sebe riziko nesplnění závazku klienta. V praxi se s bankovní zárukou setkáváme nejčastěji v obchodě při zajištění rizik vyplývajících ze závazkových vztahů. Především jde o riziko, které nese prodávající, a to riziko spojené s platební neschopností nebo platební nevůlí kupujícího. Dále o riziko spojené s neplněním smluvních závazků a o rizika vznikající mimo oblast obchodu a služeb (např. náhrada „hotových peněz“ – soudní kauce, dražební jistoty apod.).

Používání bankovní záruky se historicky vyvinulo z potřeby upravit takovéto obchodní vztahy vyplývající především z mezinárodního obchodu tak, aby se předešlo případným soudním sporům. V dnešní době je často bankovní záruka využívána ke zlepšení cash-flow klientů, jelikož například odpadá nutnost skládání jistoty v hotovosti.

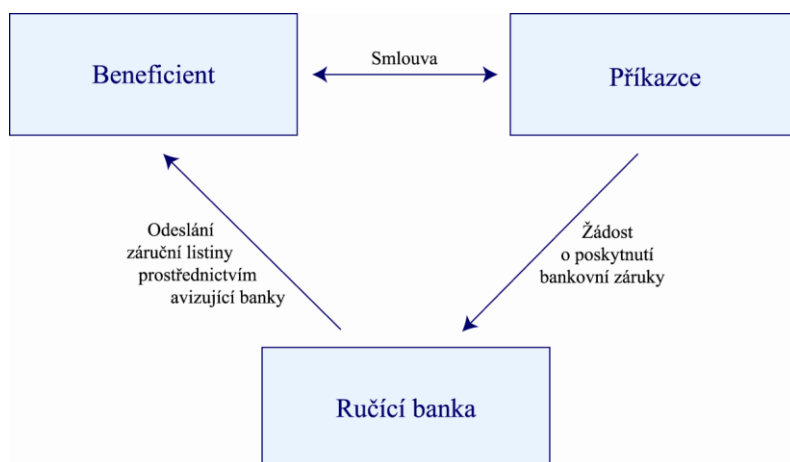

Schéma č. 1: Záruční operace

Zdroj: vlastní znalosti

¹ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Ve výše uvedeném schématu je zobrazena podstata záruční operace. Vystavení záruky předchází vznik obchodního vztahu mezi dvěma obchodními partnery (pozdějším příkazcem k vystavení bankovní záruky a příjemcem této bankovní záruky). Příkazce (osoba povinná) požádá svou banku o vystavení bankovní záruky. Banka (po zvážení všech rizik) záruku vystaví a předá ji beneficiantovi (osoba oprávněná).

Stupeň kvality bankovní záruky závisí jednak na bonitě² a dobrém jménu banky a jednak na samém obsahu záruční listiny. V mezinárodním obchodě musíme vzít v potaz také riziko teritoria.

1.2 Obsah a struktura záruky

Vycházíme-li z tuzemské právní úpravy bankovní záruky³, měla by bankovní záruka uvádět:⁴

- jméno a adresu příjemce záruky (beneficianta, oprávněného požadovat od ručící banky splnění záručního závazku)
- jméno a adresu příkazce k záruce (subjektu povinného splnit závazek zajištěný bankovní zárukou)
- zaručenou částku a měnu (do jaké výše je ručící banka povinna poskytnout plnění ze záruky a v jaké měně banka ručí)
- podmínky pro výplatu ze záruky (např. dokumenty, které musí beneficiant záruky předložit ručící bance, žádá-li o výplatu zaručené částky)
- podmínky pro případné snižování zaručené částky
- lhůtu platnosti bankovní záruky

preambule	záruční závazek	závěrečná ustanovení
-----------	--------------------	-------------------------

Schéma č. 2: Struktura bankovní záruky

Zdroj: vlastní znalosti

² Bonitou banky rozumíme schopnost banky kdykoliv dostát svým závazkům.

³ Podrobněji uvedeno v kapitole č. 2.

⁴ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Jak výše uvedené schéma názorně zobrazuje, bankovní záruka je tvořena třemi základními částmi – úvodem (preambulí), samotným záručním závazkem a závěrečným ustanovením.

V **preambuli** bankovní záruky se v tuzemsku i v zahraničí uvádějí důvody, pro které je záruka vystavována. Pro identifikaci je třeba, aby se ručící banka v úvodu odvolala na konkrétní smlouvu, ze které vyplývá závazek zajišťovaný její zárukou.

Jádrem každé bankovní záruky je **záruční závazek** banky obsahující podmínky, za kterých ručící banka bude z bankovní záruky plnit. V praxi se setkáváme obvykle s bankovními zárukami znějícími na maximální částku, do jaké je ručící banka zavázána ze záruky plnit. I v případě, že by nároky příjemce ze záruky z příslušného kontraktu byly vyšší než je částka záruky, může od banky požadovat plnění pouze do výše záruky. Částka záruky neobsahuje úroky, které by banka byla povinna plnit v případě, že by neprovedla při uplatnění výplatu zaručené částky tak, jak se zavázala, ale plnila by opožděně. Bankovní záruky znějí obvykle na stejnou měnu jako příslušná smlouva, ale nemusí tomu tak být vždy. Banka se může zavázat k platbě v lokální měně příjemce záruky. Příjemce záruky může při uplatnění požadovat plnění v konvertibilní měně.

V poslední části, **závěrečném ustanovení**, ručící banka obvykle omezí platnost bankovní záruky konkrétním datem nebo určitou událostí. Uplynutím této lhůty ztrácí příjemce záruky možnost uplatnit u ručící banky své nároky.

Kriteriem pro stanovení data platnosti je splatnost závazku příkazce. Bankovní záruka je zajištěním splnění tohoto závazku. Její platnost musí proto být vždy delší než je lhůta pro splnění závazku. Obvykle o 14 nebo 30 dní. Příjemci záruky je tak dána možnost, aby mohl uplatnit u ručící banky své nároky poté, co jeho smluvní partner nesplnil ve lhůtě svůj závazek.

Lhůta platnosti záruky je lhůtou, v rámci které musí ručící banka obdržet žádost o platbu ze záruky. Není to lhůta, v rámci které musí banka platbu provést.

Má-li bankovní záruka řádně splnit účel, tj. poskytnout kvalitní zajištění závazku, musí být **neodvolatelná**⁵. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále „obchodní zákoník“) v ustanoveních o bankovní záruce (§ 313 – 321) výslovně neodvolatelnost neupravuje. Proto bývá příjemcem záruky požadováno, aby banka ve své záruce uvedla, že se zavazuje „neodvolatelně“.

⁵ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

1.3 Průběh záruky

1.3.1 Vystavení

Dle § 313 obchodního zákoníku: „*Bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině*“. Z definice vyplývá, že bankovní záruka je jednostranným právním úkonem ručící banky. Nejedná se o smlouvu mezi ručitelem a příjemcem záruky a příjemce nemusí potvrzovat ručící bance přijetí záruky.

Obecně se záruka považuje za vystavenou v okamžiku, kdy ji obdrží příjemce. Můžeme se setkat i s názorem, že záruka je vystavenou v okamžiku, kdy opustí „sféru vlivu“⁶ vystavce záruky (čl. 7 Úmluvy OSN pro nezávislé záruky a stand-by akreditivy, UNCITRAL⁷, 1.1.2000). Bankovní záruka je v **účinnosti** od svého vystavení.

Za písemnou formu se považují i moderní telekomunikační prostředky jako dálkopis, telegram a především swift.

S.W.I.F.T. (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci) je mezibankovní počítačově řízená telekomunikační síť, která v současné době⁸ spojuje 8 103 uživatelů (účastnických bank i dalších finančních institucí) a slouží jim pro rychlou, spolehlivou a hlavně bezpečnou vzájemnou výměnu zpráv a příkazů. Tato nezávislá družstevní společnost byla založena v roce 1973 v Bruselu za účelem vývoje provozu velké mezinárodní telekomunikační sítě zvláště pro potřeby bank a finančních institucí. Swiftová síť je složena ze dvou operačních středisek. Jedno je v Evropě (Leiden) a druhé v USA (New York). Střediska jsou mezi sebou vzájemně propojena a slouží k ukládání dat druhému středisku. Přenos dat a informací realizovaný prostřednictvím SWIFTu se provádí prostřednictvím tzv. swiftových zpráv, které jsou charakterizovány vysokým stupněm standardizace formy i obsahu a stejným jazykem – angličtinou. Každá zpráva se vždy označuje písmeny MT a třemi numerickými znaky.⁹

⁶ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

⁷ UNCITRAL = komise OSN pro mezinárodní obchodní právo

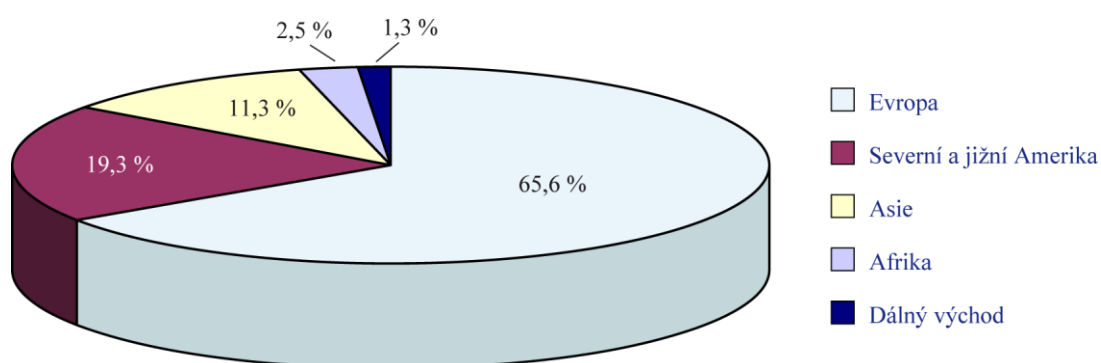
⁸ 8. března 2007

⁹ Zdroj: O. Schlossberger, M. Soldánová, Platební styk, Bankovní institut, a.s., Praha 2005

Každý účastník SWIFTu je vybaven swiftovou adresou (identifikačním kódem), která slouží k identifikaci odesílatele a příjemce a také k identifikaci swiftových bank, např. korespondentské banky. Mají standardní kódovou strukturu (kódy stanovené ISO¹⁰). Jedná se zpravidla o osmi nebo jedenáctimístný údaj, který se skládá z kódu banky, který identifikuje banku pomocí čtyř abecedních znaků, z kódu země, kódu místa a popřípadě také kódu pobočky. Swiftové adresy jsou publikovány v adresáři BIC Directory a to v tištěné nebo elektronické podobě. Swiftové adresy bank působících v České republice jsou uvedeny pro informaci v příloze č. 1.

Dne 1.3.2007 bylo prostřednictvím SWIFTu uskutečněno 14 729 184 swiftových zpráv, čímž byl dosažen nový vrchol v počtu transakcí uskutečněných v jednom dni. Od posledního vrcholu ze dne 20.12.2006 se jedná o nárůst přesahující jeden milion zpráv.¹¹

Uvedený graf názorně zobrazuje, v jaké míře je tato telekomunikační síť využita na jednotlivých kontinentech. Více než polovina všech swiftových zpráv je vyslána bankami se sídlem v Evropě. Dále pak Amerika (severní + jižní) s téměř dvaceti procenty a následně Asie s procenty jedenácti. Zbytek zpráv je vysláno bankami se sídlem v Africe a na Dálném východě.

Graf č. 1: Procentní rozdělení počtu přenesených zpráv podle regionů – březen 2007

Zdroj: www.swift.com/index.cfm?item:id=61282, vlastní úpravy

O vystavení záruky žádá klient banku písemně a to zpravidla na předepsaném formuláři banky používaným pro tento účel. Ve formuláři jsou obsaženy všechny podstatné

¹⁰ International Standard Organization – Mezinárodní organizace pro standardy.

¹¹ Zdroj: www.swift.com, staženo 8.3.2007

informace, které banka potřebuje k vystavení záruky, aby tato splňovala přesně požadovaný účel. Pro bližší představu je v příloze č. 2 a v příloze č. 3 k dispozici vzor takového příkazu k vystavení záruky.

Tak jako u jiných závazkových bankovních instrumentů vyžaduje banka i u bankovní záruky od klienta, za něhož má záruku převzít, zajištění rizika plynoucího pro ni z převzetí záruky. V případě bankovní záruky zkoumá banka schopnost svého klienta plnit řádně své závazky a zkoumá účel, pro který je záruka požadována.

1.3.2 Přijetí

Příjemce bankovní záruky obdrží záruční listinu přímo od ručící banky na svou adresu, prostřednictvím příkazce k vystavení záruky nebo je mu záruka zaslána prostřednictvím jeho banky (avizující banka – podrobněji v kapitole 1.4.4). Avizující banka při příležitosti avizování záruky ověří, zda podpisy na záruční listině odpovídají podpisovým vzorům ručící banky. Může také posoudit znění bankovní záruky. K tomu, aby mohla banka znění záruky řádně posoudit, měl by ji její klient, příjemce záruky seznámit s příslušnou smlouvou, tj. k jakému účelu záruka slouží. Shledá-li banka, že záruka vykazuje určité nedostatky nebo obsahuje určité podmínky, které je třeba splnit pro zdárné uplatnění nároků, upozorní na takové skutečnosti příjemce záruky. Vzhledem k tomu, že banka zde vystupuje jako poradce, může na závady v záruce svého klienta pouze upozornit a úpravy mu doporučit. Je však zcela na rozhodnutí příjemce záruky, zda bude změny požadovat nebo zda se spokojí se stávajícím zněním.

1.3.3 Uplatnění a výplata

Uplatněním bankovní záruky rozumíme situaci, kdy příjemce záruky předloží ručící bance žádost o výplatu zaručené částky (nebo její části). K uplatnění záruky dochází v případě, není-li zajištěný závazek splněn nebo nejsou-li splněny podmínky v záruce uvedené (ustanovení § 313 obchodního zákoníku). Uplatnění bankovní záruky lze provést pouze v rámci lhůty platnosti záruky. Ručící banka vždy uspokojí příjemce záruky peněžitou částkou, a to i v případech, že závazek, za který se zaručila, nemá povahu platebního závazku.¹²

¹² Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Obchodní zákoník neumožňuje, aby ručící banka ručila jinou formou než peněžitou - § 314 obchodního zákoníku: „*Je-li bankovní zárukou zajištěna nepeněžitá pohledávka, má se za to, že do výše částky stanovené v záruční listině je zajištěn peněžitý nárok, který by měl věřitel vůči dlužníkovi v případě, že by dlužník porušil závazek, jehož plnění je zajištěno bankovní zárukou.*“

Výplata je podmíněna typem záruky. V případě záruky akcesorické je vyplaceno, pokud smluvní partner nesdělí bance žádné námítky z kontraktu, které by banka následně vůči příjemci záruky uplatnila. V tom případě provede banka výplatu ze záruky pouze podle výsledku soudního sporu. U záruk abstraktních je výplata provedena na první výzvu a bez jakýchkoliv námitek. V případě záruk vyplatitelných proti dokumentům banka provede výplatu na výzvu a proti předložení určitých dokumentů v záruce přesně popsanych. Více detailních informací je uvedeno v kapitolách 1.4.1 – 1.4.3.

1.3.4 Ukončení platnosti bankovní záruky

Lhůta platnosti bankovní záruky je většinou časově omezena. V menší míře se vyskytují bankovní záruky s neomezenou lhůtou platnosti (zejména záruky celní – podrobněji popsáno v kapitole 1.4.11.3). Každá banka uvítá možnost omezit platnost svého záručního závazku určitým datem. Někdy banka váže platnost bankovní záruky na událost, která má v budoucnu nastat (např. podpisem přejímacího protokolu odběratelem apod.). Způsob zániku závazku banky z bankovní záruky je upraven v § 321 odst. 1 obchodního zákoníku: „*Jel-li doba platnosti v záruční listině omezena, bankovní záruka zanikne, jestliže věřitel neoznámí bance písemně své nároky z bankovní záruky během její platnosti.*“

Před uplynutím lhůty platnosti bankovní záruky může závazek banky ze záruky zaniknout splněním, tj. výplatou celé zaručené částky.

Jelikož banka není dle právního řádu oprávněna zrušit bankovní záruku před uplynutím lhůty platnosti jednostranným projevem vůle ručitele (odvoláním, výpovědí), může dojít k předčasnému ukončení záruky vždy jen se souhlasem příjemce záruky. Příjemce záruky vrátí ručící bance originál bankovní záruky jako bezpředmětný, nebo písemně zproští ručící banku z jejího závazku z bankovní záruky. Stejným způsobem se postupuje u bankovních záruk s neomezenou platností.

1.4 Druhy záruk

Záruky je možné dělit podle různých hledisek. Ať už podle vztahu banky k příslušné záruce (vydané/přijaté záruky), podle charakteru zajišťovaného závazku (platební/neplatební záruky), podle typu ručení (abstraktní/akcesorické/záruky vyplatitelné proti dokumentům), podle krytí (kryté/nekryté) či například z hlediska vztahu ručící banky a příjemce záruky (přímá/nepřímá záruka). Tato kapitola pojednává o základním rozlišení jednotlivých druhů záruk a detailně popisuje jednotlivé druhy záruk a jejich podstatu.¹³

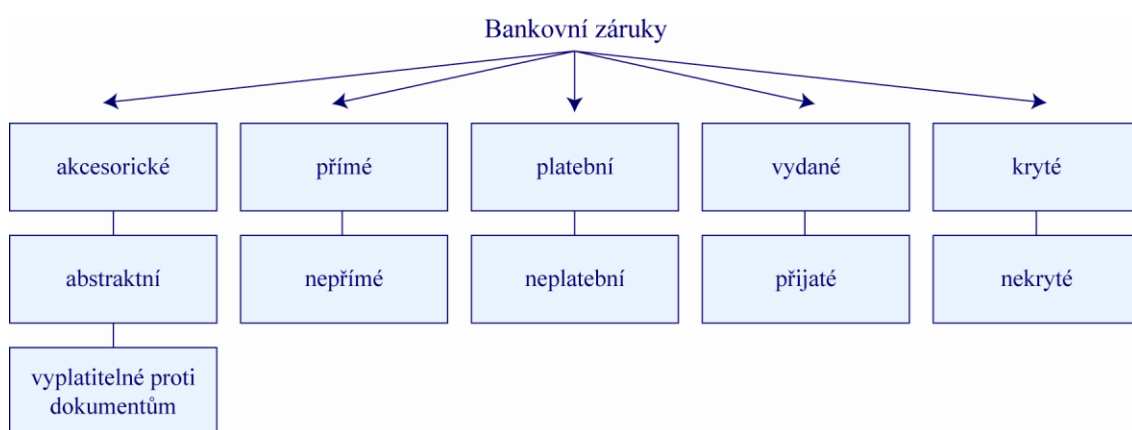

Schéma č. 3: Klasifikace bankovních záruk

Zdroj: vlastní znalosti

1.4.1 Záruky akcesorické

V souladu s ustanoveními § 313 - § 317 obchodního zákoníku mají banky možnost vystavit bankovní záruky v akcesorické formě nebo ve formě abstraktní.

Akcesorická záruka je vázána na hlavní zaručený závazek do té míry, že ručící bance přísluší proti příjemci záruky při uplatnění záruky stejné námitky, které je oprávněn vůči němu uplatnit dlužník. V případě takové záruky si banka v textu bankovní záruky vyhradí možnost uplatnit námitky dlužníka. Tyto námitky nemohou být použity, jestliže si v textu záruky takovou možnost nevyhradila. Obchodní zákoník stanoví v § 316 odst. 1: „*Banka může vůči věřiteli uplatnit pouze námitky, jejichž uplatnění záruční listina připouští*“.

¹³ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Příklad znění akcesorického závazku banky:

„...zavazujeme se zaplatit Vám na Vaši výzvu jakoukoliv částku až do zaručené výše v případě, že firma X při splatnosti faktury fakturu nezaplatí, a za předpokladu, že Vaše firma splnila své závazky vyplývající ze shora uvedeného kontraktu.“

Z hlediska příjemce záruky jde tedy o záruku, kterou můžeme považovat maximálně za ověření bonity dlužníka. V případě, že dlužník nesplní svůj závazek a příjemce záruky požádá o plnění jeho banku, může banka uplatnit námitky dlužníka a odmítnout plnění ze záruky. Situace se pak zpravidla vyvíjí tak, že

- obě firmy se dohodnou, firma Y splní požadavky firmy X, která pak sama uhradí svůj závazek nebo
- firma Y podá žalobu na ručící banku a domáhá se plnění z bankovní záruky soudní cestou

Z hlediska příkazce (dlužníka) akcesorické záruky se jedná o prostředek maximální ochrany. Omezuje plnění bankovní záruky pouze na situace, kdy dlužník nemá žádných námitek z plnění kontraktu věřitelem, které by sdělil ručící bance v případě uplatnění z bankovní záruky. Insolvence dlužníka nebo jeho platební nevěle nejsou kvalifikovanou námitkou, kterou by ručící banka mohla použít.

Z hlediska ručící banky – v případě, že je záruka uplatněna a dlužník sdělí ručící bance námitky, nemá banka možnost ani schopnost posoudit oprávněnost takových námitek. Jejich oprávněnost může posoudit pouze nezávislý subjekt, zpravidla soud nebo rozhodce. Banka tedy nemusí ze záruky plnit, dojde-li však k soudnímu sporu, není to pro banku záležitost právě příjemná. Nehledě na náklady s tím spojené.

Situace se navíc může vyvinout zcela neočekávaně: příjemce záruky sice záruku uplatní, banka uplatněnou částku neproplatí a použije námitky dlužníka. Příjemce záruky se s dlužníkem nedohodne, nepodá však ani žalobu. Dlužník (příkazce k záruce) požádá obvykle banku, aby záležitost považovala za skončenou „když příjemce záruky platbu nevymáhá soudně“. Banka je však stále v záručním závazku a nemůže „případ vyvést ze své evidence“. Takový krok by mohla učinit až s ohledem na promlčecí lhůtu. Mohla by pak v soudním sporu použít námitku promlčení.

Některá odborná literatura¹⁴ dělí akcesorická ručení na:

- **subsidiární** (podpůrné): ručitel by měl plnit teprve tehdy, nesplnil-li příkazce sám po předchozí výzvě beneficianta.
- **solidární**: beneficiant může žádat o plnění ručící banku, aniž je třeba, aby nejdříve požádal o plnění příkazce

Závěrem bych ráda konstatovala, že se akcesorické bankovní záruky používají spíše výjimečně (nejčastěji u zajištění dodavatelského úvěru). Tato situace vyplývá z nejisté situace v případě uplatnění. Jsou-li použity námitky dlužníka, hrozí bance soudní spor, jehož průběh banka nemůže předvídat, neboť není smluvní stranou.

1.4.2 Záruky abstraktní

Abstraktní bankovní záruka (on demand guarantee) je zcela nezávislá na příslušné smlouvě mezi dlužníkem a věřitelem (tj. mezi příkazcem k vystavení záruky a příjemcem bankovní záruky). Banka není touto smlouvou nijak vázána ani se smlouvou nezabývá. Banka se v takové záruce zavazuje k plnění pouze za podmínek, které jsou v záruce uvedeny (§ 313 obchodního zákoníku).

Příklad znění závazku banky v abstraktní záruce:

„...zavazujeme se zaplatit Vám na Vaši první výzvu a bez námitek (bezpodmínečně) jakoukoliv částku až do zaručené výše...“

Z hlediska příjemce abstraktní bankovní záruky jde o nejnvýhodnější formu ručení banky, která dává příjemci záruky možnost okamžitého přístupu k penězům. V podstatě může příjemce takovéto záruky vyinkasovat od banky plnění i v případě, že z jeho strany došlo k nedodržení podmínek smlouvy.

Z výše uvedeného logicky vyplývá, že **z hlediska příkazce** k záruce může být vystavení abstraktní záruky nevýhodné až nebezpečné. V určitých situacích by mohlo dojít i ke zneužití, na které by potom navazoval soudní spor mezi smluvními partnery (banka nebude účastníkem sporu). Dle ustanovení 321 odst. 4 obchodního zákoníku: *„Věřitel, který dosáhl na základě bankovní záruky plnění, na něž neměl vůči dlužníkovi nárok, vrátí dlužníkovi toto plnění a nahradí mu škodu tím způsobenou.“*

¹⁴ např. I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Z hlediska ručící banky je výhodnější dát přednost vystavení abstraktní záruky, jelikož v tom případě nehrozí, že bude banka stát před soudem a banka se tak nemusí zabývat smluvními vztahy mezi věřitelem a dlužníkem.

1.4.3 Záruky vyplatitelné proti dokumentům

V případě takového typu záruky bude textace formulována tak, aby umožnila příjemci okamžitý přístup k penězům, musí však splnit formální podmínky stanovené v bankovní záruce. Jedná se tedy o jakýsi kompromis mezi abstraktní a akcesorickou bankovní zárukou. Takovou podmínkou je předložení dokumentů, které jsou v záruce specifikovány. Ručící banka se pak při uplatnění zabývá zkoumáním předložených dokumentů po formální stránce, tzn. zda jsou dokumenty v souladu s podmínkami dané záruky a nejsou zjevně mezi sebou v rozporu (článek 9 publikace MOK č. 458 – Jednotná pravidla pro záruky vyplatitelné na požádání). Banka se v žádném případě nezabývá obsahem dokumentů. Předepíše-li banka jako podmínku pro výplatu ze záruky předložení dokumentů, musí tyto dokumenty obdržet v době platnosti záruky.¹⁵

Banka musí dbát na to, aby při vystavení bankovní záruky definovala přesně, jaké dokumenty mají být při uplatnění předloženy a musí pečlivě zvážit, zda bude schopna požadované dokumenty posoudit po formální stránce.

V praxi se jedná o řadu různých dokumentů dle povahy závazku. Může se jednat o dokumenty prokazující, že dodávka byla uskutečněna (faktura, nákladní listy, konosamenty apod.) nebo i písemné prohlášení příjemce záruky, že příkazce (dodavatel) nesplnil řádně smlouvu.

1.4.4 Záruky přímé

Přímé bankovní záruky jsou vystavovány bankou na žádost příkazce přímo ve prospěch příjemce záruky. Příjemce je v přímém vztahu k ručící bance, žádost o výplatu tedy vždy směřuje této bance. Výplatní místo z přímé záruky je u ručící banky, která musí obdržet žádost příjemce záruky o plnění ze záruky v rámci lhůty platnosti záruky.

¹⁵ podrobněji rozvedeno v kapitole 1.3.3

Avizování bankovní záruky znamená oznámení bankovní záruky příjemci prostřednictvím další banky. Banka, která záruku vystavila, pověří další banku (obvykle banku příjemce záruky), aby příjemci bankovní záruku avizovala. Schéma č. 4 názorně graficky zobrazuje princip této operace.

Avizující banka nepřejímá žádné závazky z této záruky. V obchodním zákoníku je oznámení záruky upraveno v § 315 odst. 3: „*Jestliže banka oznámí, že jiná banka poskytla záruku, nevzniká oznamující bance závazek ze záruky. Oznamující banka však odpovídá za škodu způsobenou nesprávností svého oznámení.*“ Odpovědnost oznamující banky by se projevila v povinnosti k náhradě škody. Jednalo by se o případ, kdy by banka například oznámila (předala) záruku s jiným obsahem, odchýlnou částkou atd.

Avizování bankovní záruky je tudíž pojem odlišný od pojmu „potvrzení bankovní záruky“. Více detailních informací k této problematice je uvedeno v kapitole 1.4.5.

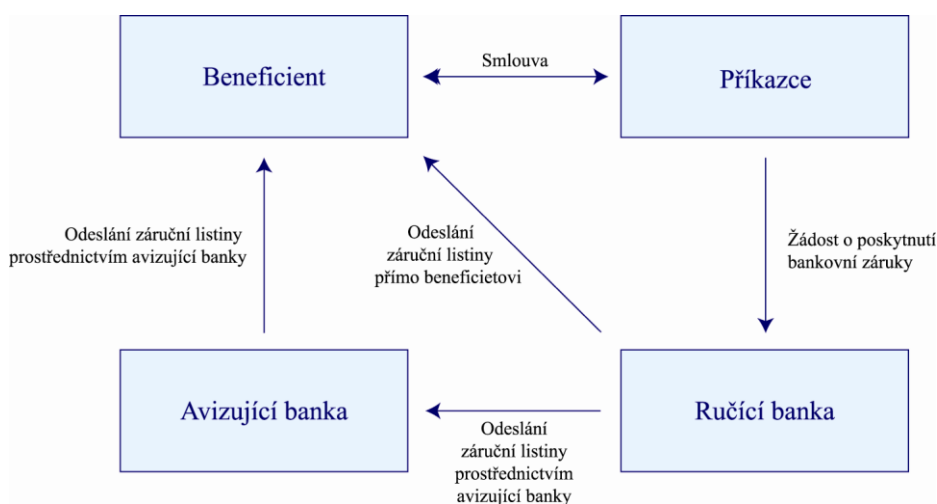

Schéma č. 4: Záruční operace s avizováním záruky

Zdroj: vlastní znalosti

1.4.5 Potvrzení záruky

Potvrzení bankovní záruky je termín, který se používá pro situaci, kdy jiná banka potvrdí bankovní záruku ručící banky, tzn. vstoupí do závazku. Příjemci jsou od tohoto okamžiku k plnění ze záruky solidárně zavázány dvě banky a může tudíž požadovat plnění od kterékoliv z těchto bank.

Obchodní zákoník upravuje potvrzení záruky v § 315 odst. 1 a 2 takto: „*Jestliže bankovní záruku potvrdí jiná banka, může věřitel uplatnit nároky z bankovní záruky vůči kterékoliv z těchto bank. Jestliže banka, která potvrdila bankovní záruku, poskytla na jejím základě*

plnění, má nárok na toto plnění vůči bance, která ji o potvrzení bankovní záruky požádala.“

O potvrzení záruky žádá vždy ručící banka. Příkazce ani příjemce záruky nemůže další banku o potvrzení záruky požádat. K potvrzení záruk dochází však vždy na popud příjemce záruky a to zpravidla v těch případech, kdy příjemce záruky nedůvěřuje bonitě ručící banky a uvítá možnost, aby byl závazek ručící banky potvrzen další bankou, a to buď domácí bankou příjemce nebo bankou jinou.

S potvrzením bankovní záruky jsou spojeny výlohy, které jdou zpravidla k tíži příkazce k záruce.

V praxi se s potvrzením záruky další bankou (na rozdíl od oblasti dokumentárních akreditivů) neseťkáváme příliš často. Banky raději volí formu nepřímých záruk.¹⁶

1.4.6 Záruky nepřímé

Zárukami nepřímými, které jsou v praxi také často nazývány „protizárukami“, jsou takové záruční obchody, ve kterých banka příkazce požádá banku příjemce záruky, aby vystavila vlastní záruku ve prospěch příjemce, a to za plné odpovědnosti příkazující banky. Jde o dvě na sobě zcela nezávislé záruky. Příkazující banka ručí ve prospěch banky příjemce vystavující na její žádost bankovní záruku. Je povinna jí poskytnout hojení v případě, že ručící banka obdrží uplatnění záruky od příjemce a záruku vyplatí. Výplatní místo je u banky příjemce. Graficky transakci názorně zobrazuje schéma č. 5.

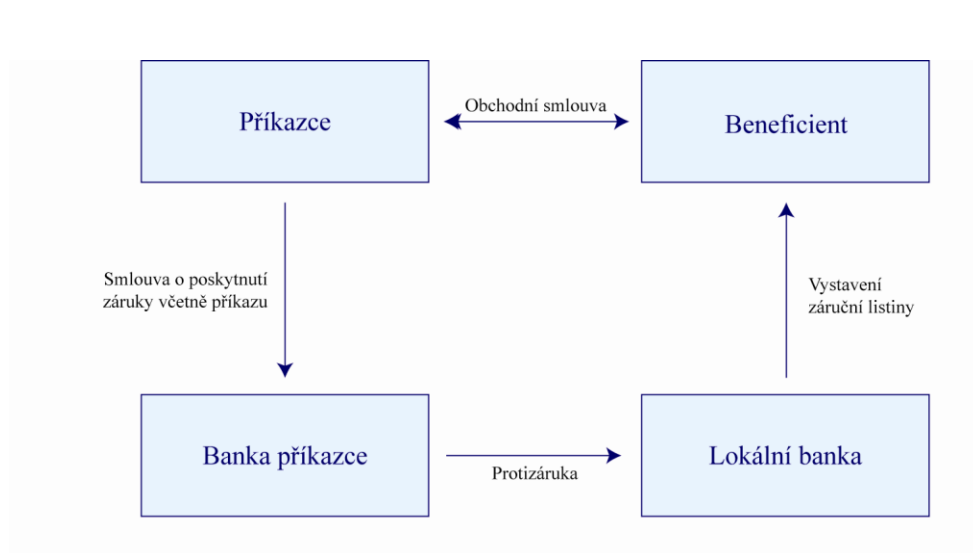

Schéma č. 5: Záruční operace – nepřímá záruka

Zdroj: vlastní znalosti

¹⁶ detailně popisuje kapitola 1.4.6

S protizárukami se setkáváme zejména v mezinárodním obchodě, a to v souvislosti s vývozem do zemí Blízkého a Středního východu, Latinské Ameriky, jihovýchodní Asie, Afriky apod. Můžeme se však s touto formou setkat i v Evropě u případů, kdy dovozcem jsou státní podniky (např. vypisovatelem veřejné soutěže je ministerstvo a v podmínkách je uvedeno, že záruku za nabídku do soutěže musí vystavit místní banka).

S nepřímými zárukami jsou spojeny určité **nevýhody**. Jedná se jednak o otázku výloh zahraniční banky (výlohy spojené s vystavením záruky, poštovné, popř. cena kolků), které jdou zpravidla k tíži vývozce, který tak nese nejen náklady své banky spojené s vystavením protizáruky, ale musí uhradit veškeré náklady zahraniční banky. Výplatní místo je u zahraniční banky, která může na žádost příjemce záruky vyplatit zaručenou částku a pak již jen požádat banku vývozce o krytí. Záruka zahraniční banky se řídí právem země dovozce a místními předpisy. Navíc je v řadě případů požadováno, aby se i záruka banky vývozce vůči zahraniční bance řídila zahraničním právem.

Banka dovozce požaduje, aby záruka banky vývozce vůči bance dovozce byla zcela abstraktní (detailnější informace obsahuje kapitola 1.4.2), nezávislá na vývozním kontraktu, a dokonce nezávislá na záruce zahraniční banky vůči příjemci záruky (dovozci). Vzhledem k tomu, že jde o dvě na sobě nezávislé bankovní záruky, které však slouží k zajištění jednoho závazku, musí na sebe lhůty platnosti obou záruk navazovat tak, aby se banka dovozce měla možnost u banky vývozce hojit v případě, že byla její záruka uplatněna. Záruka banky vývozce vůči bance dovozce musí platit déle, než záruka banky dovozce v jeho prospěch. Půjde o tzv. „mailing time“ v délce 15 nebo 30 dní (výjimečně delší).

1.4.7 Záruky platební

O zárukách platebních (payment guarantees) hovoříme tehdy, máme-li na mysli bankovní záruky, jimiž se banky zaručují za splnění platebních závazků svých klientů. Jde o zajištění závazku zaplatit kupní cenu nebo její část, splatit zbožový nebo finanční úvěr, uhradit leasingové splátky atd. Bankovní záruka zde plní zajišťovací funkci pro případ, že by dlužník při splatnosti nezaplatil. Záruka je pouze instrumentem zajišťovacím nikoliv

instrumentem platebním¹⁷, tzn. v kupní smlouvě proto musí být uvedena platební podmínka a teprve následně bankovní záruka jako způsob zajištění platby.

Pro zajímavost uvádím v praxi nejčastěji používané druhy platebních záruk a stručnou charakteristiku některých z nich.

➤ **Záruka za zaplacení zboží**

➤ **Záruka zaplacení splátek úvěru**

Tento druh záruky se používá zejména jako zajištění úvěru poskytovaného jinou bankou. V případě této záruky je beneficentem jiná banka, která poskytuje zpravidla dceřině společnosti příkazce záruky či jiné osobě úvěr. Částka záruky odpovídá výši částky úvěru včetně úroků (někdy i včetně poplatků za úvěr). Doba platnosti takové záruky závisí na době splatnosti úvěru.

➤ **Záruka za zaplacení leasingových splátek**

➤ **Záruka za zaplacení směn**

➤ **Záruka za zaplacení nájemného**

U tohoto druhu záruky se banka zavazuje, že zaplatí beneficentovi záruky (pronajímateli) určitou peněžní částku v případě, že její klient (nájemce) neuhradil včas a řádně nájemné sjednané na základě nájemní smlouvy. Hodnota záruky obvykle představuje trojnásobek měsíčního nájmu.

➤ **Záruka za zaplacení spotřební daně**

V případě tohoto typu záruky banka ručí za to, že její klient zaplatí spotřební daň včetně jejího příslušenství vzniklou v určitém konkrétním (v záruce pevně stanoveném) zdaňovacím období, ve kterém vznikne povinnost zaplatit spotřební daň u vybraných výrobků (tj. výrobků podléhajících spotřební dani). Příjemcem záruky je konkrétní celní úřad (správce daně), příkazcem je provozovatel daňového skladu/oprávněný příjemce pro opakované přijímání vybraných výrobků/dopravce/vlastník výrobků podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, v platném znění. Částka záruky je stanovena celním ředitelstvím, platnost je stanovena fixním datem (vždy 6 měsíců po ukončení zdaňovacího období uvedeného v záruční listině, aby byly pokryty zákonné lhůty.)

Vzor textace platební záruky je uveden v příloze č. 4.

¹⁷ např. dokumentární akreditiv je současně instrumentem platebním i zajišťovacím

1.4.8 Záruky neplatební

Neplatebními bankovními zárukami zajišťují banky závazky, které nemají charakter peněžního plnění. Jedná se zejména o závazky dodavatele, může ale jít i o jiné typy závazků, např. o záruky za soudní poplatky, záruky za ztracené konosamenty apod. Vzhledem k tomu, že půjde o situace, kdy záruky nahrazují složení hotovosti, vyskytují se neplatební bankovní záruky v abstraktní formě a znějí na první výzvu a bez námitek, někdy předpokládají předložení dokumentů.

V praxi se nejčastěji setkáváme s těmito typy neplatebních bankovních záruk: záruka za nabídku do veřejné soutěže, záruka akontační, záruka kauční a záruka za zádržné, jejichž podstatu ve stručnosti objasňují následující kapitoly.

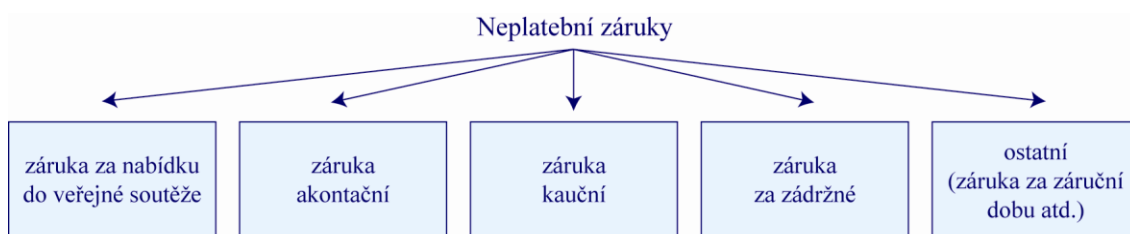

Schéma č. 6: Druhy neplatebních záruk

Zdroj: vlastní znalosti

1.4.8.1 Záruka za nabídku do veřejné soutěže

Záruka za nabídku do veřejné soutěže, také označována jako „vádium“ nebo „bid bond“, je vystavována bankou uchazeče ve veřejné soutěži ve prospěch vypisovatele soutěže. V podmínkách veřejné soutěže bývá uvedeno, že uchazeč předkládající nabídku do soutěže musí zároveň s předložením nabídky složit jistotu, a to buď ve formě hotovosti nebo ve formě šeku nebo bankovní záruky. Bankovní záruka za nabídku je tedy jednou z předepsaných možností zajištění. Vypisovatel soutěže předepsáním povinnosti složit jistotu omezuje určitým způsobem počet uchazečů na vážné zájemce. Lhůta platnosti záruky za nabídku závisí na lhůtě platnosti nabídky (obvykle 180 dní) plus 30 dní.

Záruka za nabídku ztrácí účel a nemůže být uplatněna, jakmile byl v soutěži vyhodnocen jiný uchazeč.

V příloze číslo 5 je k dispozici příklad znění záruky za nabídku do veřejné soutěže.

Veřejné zakázky jsou v České republice upraveny zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který je v platnosti od 1. 7. 2006. Ustanovení § 67 výše uvedeného zákona upravuje výši jistoty a její formu takto: „ *Výši jistoty stanoví zadavatel v absolutní částce ve výši do 2 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Jistotu poskytne uchazeč formou složení peněžní částky na účet zadavatele nebo formou bankovní záruky.* “

Formu poskytnutí jistoty stanoví zadavatel veřejné soutěže.

Poskytnutá jistota připadá zadavateli v případech, kdy uchazeč v rozporu s tímto zákonem nebo zadávacími podmínkami zrušil nebo bez souhlasu zadavatele změnil nabídku nebo odmítl-li vybraný uchazeč uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku. Poskytnutá jistota může připadnout zadavateli na základě jeho rozhodnutí v případě, kdy uchazeč neposkytl součinnost potřebnou k uzavření smlouvy, toto rozhodnutí musí zadavatel řádně odůvodnit.

1.4.8.2 Záruka akontační

Vystavení záruky akontační (advance payment guarantee), neboli **záruky za vrácení platu předem**, je odběratelem vyžadováno v případě, že podmínkou smlouvy je úhrada části kupní ceny předem (obvykle 5 – 30 %). Částečná platba předem umožní dodavateli zahájení prací v souvislosti s kontraktem. Obvykle se tento druh záruky vyskytuje u smluv na dodávku investičních celků, strojů a zařízení. V praxi se můžeme setkat i s požadavkem na stoprocentní platbu předem, což je známka nedůvěry v platební schopnosti odběratele. Odběratel v tom případě vlastně poskytuje dodavateli úvěr a požaduje po bance dodavatele vystavení záruky, kde se tato banka zaváže k vrácení platu předem v případě, že dodavatel nedodá zboží nebo je dodá částečně.

Smyslem akontační záruky je zajištění splnění kontraktu. Záruka za vrácení platu předem poskytuje odběrateli zajištění i pro případ, že by došlo k odstoupení od smlouvy, že by smlouva nenabyla účinnosti, nedojde-li k plnění kontraktu z důvodu vyšší moci apod. Jde tedy o širší závazek než je závazek z titulu kauční záruky.

Platnost záruky je zpravidla stanovena dle předpokládané lhůty realizace dodávky plus 30 dní.

Příklad znění klauzule o účinnosti používané v praxi:

„Nároky z této záruky lze uplatnit pouze za předpokladu, že náš klient obdrží výše uvedenou zálohu v plné výši ve prospěch účtu č. vedeného u naší banky současně s odvoláním na číslo této záruky.“

1.4.8.3 Záruka kauční

Záruky kauční (performance bond), neboli **záruky za dobré provedení kontraktu**, jsou v praxi velmi obvyklé. Předmětem zajištění u kauční záruky je splnění povinností dodavatele vyplývající ze smlouvy. Částka kauční záruky činí obvykle 5 – 10 % kupní ceny. Kauční zárukou může banka zajišťovat nejen splnění povinností dodavatele řádně dodat, ale může ručit za splnění povinností dodavatele, pokud jde o instalaci, školení nebo zajištění splnění povinností během technické záruky na dodané zařízení. Banka může v kauční záruce zajistit splnění všech smluvních povinností dodavatele, může záruku omezit pouze na některé povinnosti, které budou v záruce přesně specifikovány.

Lhůta platnosti kauční záruky pokrývá celé období od podpisu smlouvy až do jejího splnění. Předcházel-li uzavření smlouvy veřejná soutěž, nahradí často kauční záruka záruku za nabídku.

V příloze číslo 6 je k dispozici příklad znění tohoto typu záruky.

1.4.8.4 Záruka za zádržné

Vystavení záruky za zádržné (retention guarantee) bývá požadováno u kontraktů na výstavbu investičních celků, kde dochází k platbám odběratele na základě certifikátu o ukončení určité fáze projektu. Tyto částečné platby v průběhu výstavby umožňují dodavateli financování. Investor je oprávněn zadržet určité procento plateb (obvykle 5 – 10%) jako zajištění vad, které mohou být zjištěny později. Záruka za zádržné tedy plní podobný účel jako záruka kauční. Platnost záruky je stanovena dle očekávaného data ukončení určité fáze projektu.

Příklad znění klauzule o účinnosti používané v praxi:

„Nároky z této záruky lze uplatnit pouze za předpokladu, že náš klient obdrží výše uvedené zádržné v plné výši ve prospěch účtu č. vedeného u naší banky současně s odvoláním na číslo této záruky.“

1.4.9 Záruky vydané a přijaté

Podle vztahu banky k příslušné záruce rozlišuje záruky za vydané a přijaté. V případě záruky **vydané** se jedná o takovou záruku, kterou banka sama vystaví, tzn. vydá. Příkazcem k vystavení záruky je klient vystavující banky.

V případě záruky **přijaté** se jedná o záruku, u které banka pouze posuzuje bonitu a dobré jméno ručící banky, riziko teritoria, pokud jde o záruku ze zahraničí, znění záruční listiny a zpravidla též ověřuje podpisy ručící banky. Banka však přímo nevstupuje do závazku, který z takové bankovní záruky vyplývá. Příjemcem takové záruky je v případě avizované záruky klient avizující banky nebo je příjemcem sama přijímající banka (většinou se jedná o zajišťovací záruky).

1.4.10 Záruky kryté a nekryté

Podle krytí rozlišujeme záruky kryté a nekryté. **Krytými** označujeme zpravidla ty záruky, u jejichž vystavení žádá banka plné nebo částečné krytí váním potřebné částky na účtu podle její dispozice, nebo jinou formou zajištění, například zárukou mateřské společnosti nebo blanko směnkou apod.

Nekrytá záruka je taková, kterou banka vystaví na základě prohlášení banky příkazce, že vyrovná veškeré náklady vzniklé z tituly převzaté záruky (protizáruky).

1.4.11 Zvláštní typy záruk

V praxi se setkáváme ještě s dalšími typy záruk, které bývají označovány jako „ostatní“ či „zvláštní“. Jsou jimi: příslib bankovní záruky, celní záruka, stand by akreditiv, idemnita/slib odškodnění nebo také aval směnek. V této kapitole bych pro úplnost ve stručnosti ráda přiblížila alespoň některé z těchto typů záruk.

1.4.11.1 Slib odškodnění – indemnita

V praxi se můžeme setkat s bankovními zárukami, které mají charakter slibu odškodnění. Obchodní zákoník upravuje slib odškodnění v § 725 takto: „*Slibem odškodnění se zavazuje slibující, že nahradí příjemci slibu škodu, jež mu vznikne z určitého jeho jednání, o něž ho slibující žádá a k němuž není příjemce slibu povinen. Slib odškodnění musí být učiněn písemně.*“

Banka vstupuje do závazku formou bankovní záruky ve prospěch osoby, která po obdržení bankovní záruky uskuteční jednání, jež by jinak nepodnikla s ohledem na možnou škodu. Obdrží-li však ve svůj prospěch bankovní záruku, má dostatečnou ochranu pro případ, že by ke škodě došlo.

V praxi se indemnita nejčastěji užívá v případě ztráty směnky a v námořní dopravě při ztrátě konosamentů¹⁸.

1.4.11.2 Stand-by akreditiv

Stand-by akreditiv neboli také stand-by letter of credit je v praxi používán k zajištění závazků obdobně jako bankovní záruka. Jde o zvláštní druh záruky, která má rysy akreditivu. Začaly jej používat americké banky, kterým zákon v 19. století zakazoval přebírat záruky za závazky třetích osob (záruky akcesorického typu). Banky na druhé straně vystavovaly dokumentární akreditivy, což jsou abstraktní závazky banky vyplatitelné proti předložení dokumentů. Takže stačil krůček – pozměnit charakter dokumentárního akreditivu a stand-by akreditiv byl na světě. Dnes je využíván nejen v USA a v obchodech s americkými firmami, ale našel oblibu v řadě dalších zemí.

Obdobně jako v případě dokumentárního akreditivu i zde se jedná o závazek banky vyplatit hodnotu stand-by akreditivu za předpokladu splnění akreditivních podmínek, jimiž je zpravidla předložení předepsaných dokumentů. Dokumenty musí být bance předloženy v rámci platnosti stand-by akreditivu a musí po formální stránce odpovídat podmínkám akreditivu. Banky se zabývají pouze dokumenty, nikoliv smluvními vztahy a plněním či neplněním závazků. Stand-by akreditiv má tedy dokumentární povahu a je abstraktním závazkem banky (nezávislým na příslušné smlouvě).

Druhy stand-by akreditivů:

- stand-by akreditiv zajišťující vrácení akontace
- stand-by akreditiv zajišťující řádné splnění kontraktu
- stand-by akreditiv zajišťující nabídku do veřejné soutěže
- stand-by akreditiv zajišťující zaplacení úvěru apod.

V níže přiložené tabulce jsou znázorněny rozdíly mezi stand-by akreditivem a zárukou vyplatitelnou proti dokumentům. Ze srovnání je zřejmé, že věcný rozdíl mezi oběma instrumenty je tedy prakticky jen v jejich názvu. Stand-by akreditiv můžeme použít všude tam, kde bychom použili bankovní záruku.

¹⁸ Konosament - listina používaná zejména v námořní dopravě potvrzující příjem zboží k přepravě a k vydání na sjednaném místě určení oprávněnému držiteli této listiny. Jde o dispoziční dokument, což znamená, že je obchodovatelným cenným papírem představujícím vlastnictví ke zboží, které je v něm uvedeno. Konosamenty se vystavují ve více vyhotoveních, tj. originálech, jejichž komplet tvoří tzv. plnou sadu konosamentů (většinou jde o tři originály) a v několika neobchodovatelných kopiích (jsou jako neobchodovatelné označeny).

Záruka vyplatitelná proti dokumentům	Stand-by akreditiv
abstraktní závazek (nezávislý na příslušném smluvním vztahu)	abstraktní závazek (nezávislý na příslušném smluvním vztahu)
výplata se nepředpokládá a dochází k ní pouze, pokud závazek není splněn	výplata se nepředpokládá a dochází k ní pouze, pokud závazek není splněn
výplata je vázána na předložení dokumentů	výplata je vázána na předložení dokumentů
charakter dokumentů totožný s dokumenty předkládanými u stand-by akreditivu	charakter dokumentů totožný s dokumenty předkládanými u záruky vyplatitelné proti dokumentům
banka se zabývá zkoumáním formální strany dokumentů, nezabývá se skutkovou podstatou	banka se zabývá zkoumáním formální strany dokumentů, nezabývá se skutkovou podstatou
terminologie záruk	terminologie odpovídající dokumentárním akreditivům
potvrzení závazku další bankou je spíše sporadické (přednost mají nepřímé záruky)	potvrzení závazku další bankou je u s.a. dost rozšířené
banky se řídí při vystavování Jednotnými pravidly pro záruky vyplatitelné na požádání, publikace MOK, č. 458	banky se řídí Jednotnými zvyklostmi a pravidly pro dokumentární akreditivy, publikace MOK Paříž, č. 500 (od 1. 7. 2007 č. 600); nebo ISP 98

Tabulka č. 1: Přehled rozdílů mezi stand-by akreditivem a zárukou vyplatitelnou proti dokumentům

Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002, vlastní úpravy

Vzhledem k tomu, že problematika dokumentárních akreditivů není přímo obsahem této práce, nebudeme se zde zabývat detailním popisem tohoto produktu, nicméně pokládám za důležité uvést stručnou charakteristiku dokumentárního akreditivu, aby nedošlo k nedorozumění a k záměně stand-by akreditivu s akreditivem dokumentárním.

Dokumentární akreditiv je písemný závazek banky vystavený na základě žádosti jejího klienta (příkazce, kupujícího), že poskytne třetí osobě nebo na její řad (pověřenému beneficiantovi, prodávajícím) určitou platbu, jestliže budou do určité míry splněny akreditivní podmínky. Jedná se nejen o instrument zajišťovací, ale také o instrument platební, což je zásadní rozdíl oproti bankovní záruce.¹⁹

Níže uvedené shrnutí pro úplnost názorně zobrazuje základní rozdíly mezi stand-by akreditivem a dokumentárním akreditivem. Na první pohled je zřejmé, že se jedná o instrumenty zcela odlišné. Zatímco výplata se u stand-by akreditivu praxi neočekává, u dokumentárního akreditivu se naopak předpokládá a smyslem celé operace je, aby k ní došlo. Oba instrumenty se dále liší také v předkládaných dokumentech, které u stand-by

¹⁹ Zdroj: B. Šenkýřová a kolektiv, Bankovníctví I, 3. aktualizované vydání, Bankovní akademie, Praha 2002

akreditivu ve stručnosti dokládají, že závazek nebyl splněn, zatímco u dokumentárního akreditivu dokládají, že dodávka byla uskutečněna, tzn. závazek splněn byl.

	Dokumentární akreditiv	Stand-by akreditiv
předkládané dokumenty	dokládají uskutečnění dodávky (originály faktur, dopravních dokladů atd.)	dokládají, že zajištěný závazek splněn nebyl (písemné prohlášení beneficenta stand-by akreditivu, že závazek nebyl splněn; respektive kopie faktur, přepravní listy apod.)
čerpání	čerpán v případě, že se obchod řádně realizuje	čerpán výjimečně a to v případě, že zajištěný závazek splněn není
výplata	předpokládá se	spíše se neočekává
znění	odpovídá stand-by akreditivu	odpovídá dokumentárnímu akreditivu

Tabulka č. 2: Přehled rozdílů mezi dokumentárním akreditivem a stand-by

Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing, s.r.o., Brno 2002, vlastní úpravy

1.4.11.3 Celní záruky

Celními zárukami jsou v terminologii příslušné právní úpravy²⁰ míněny bankovní záruky vystavované ve prospěch celních orgánů podle celních předpisů (dále jen „celní záruky“). S ohledem na pokyny České národní banky (dále jen „ČNB“) se jedná o platební záruky (správné určení je důležité z hlediska výpočtu kapitálové přiměřenosti²¹). Celní záruka zajišťuje zaplacení celního dluhu, tzn. cla a jiných poplatků spojených s tranzitem zboží a navíc daní u jiných operací než režim tranzitu. V praxi se setkáváme s vystavením globální záruky (souborná jistota) a záruky individuální (jednotlivá jistota).²² Základní rozdíly obou typů záruk zobrazuje níže uvedená tabulka.

²⁰ Detailně popisuje kapitola č. 2.

²¹ Kapitálová přiměřenost banky je vyjádřena jako podíl kapitálu banky k rizikově váženým aktivům. Touto sazbou centrální banka reguluje množství finančních prostředků, které smí obchodní banka půjčit vzhledem ke svému celkovému jmění.

Kapitálem banky se rozumí kapitál vlastní a kapitál dodatkový. Rizikově vážená aktiva jsou veškerá aktiva banky vynásobená příslušnou rizikovou vahou daného rizikového druhu aktiv. Minimální procento kapitálové přiměřenosti je v současné době stanoveno ČNB ve výši 8%.

²² Zdroj: B. Šenkýřová a kolektiv, Bankovníctví I, 3. aktualizované vydání, Bankovní akademie, Praha 2002

		Globální záruka	Individuální záruka
zajišťované operace		Globálně zajišťuje celní dluh, který vzniká z více operací prováděných jedním dlužníkem.	Individuálně zajišťuje celní dluh, který vznikne z jedné operace prováděné jedním dlužníkem.
režimy v rámci kterých lze využít		národní tranzit, jiné operace než režim tranzitu, Společný tranzitní režim	národní tranzit, jiné operace než režim tranzitu, Společný tranzitní režim
platnost		neomezena	platná do doby ukončení konkrétní individuální operace, pro kterou byla vystavena (nelze předčasně vypovědět)
beneficiet	Společný tranzitní režim	Ministerstvo financí - Generální ředitelství cel	příslušný celní úřad
	Národní tranzit	Celní ředitelství, pro všechny celní úřady v České republice	příslušný celní úřad
	Jiné operace než režim tranzitu	příslušný celní úřad	příslušný celní úřad
výše		neomezena	neomezena

Tabulka č. 3: Přehled rozdílů mezi globální a individuální zárukou

Zdroj: interní materiály HVB Bank Czech Republic a.s., vlastní úpravy

Z podstaty samotného názvu je zřejmé, že individuální záruka zajišťuje celní dluh, který vznikne z jedné operace, zatímco globální záruka zajišťuje souhrnně celní dluh, který vzniká z více operací, které jsou však prováděné jedním dlužníkem. Výše záruky není ani v případě individuální ani v případě globální záruky žádným předpisem omezena. Zpravidla se však v praxi globální záruky vystavují na částky relativně vysoké, aby splnily účel, ke kterému byly určeny. Platnost individuální záruky se váže na dobu ukončení konkrétní operace, pro kterou byla vystavena.

Oproti tomu globální záruka není časově omezena. Příjemcem individuální záruky je vždy příslušný celní úřad. U globální záruky je situace komplikovanější. Záleží na druhu režimu, pro který je záruka vystavena. V případě „Společného tranzitního režimu“ je příjemcem záruky Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel. V případě „národního tranzitu“ je příjemcem záruky Celní ředitelství a v případě režimu „jiné operace než režim tranzitu“ je jím pak příslušný celní úřad. Oba druhy celních záruk je možné využít ve všech třech zmíněných režimech²³.

²³ Celní režimy jsou definovány v § 20 Zákona č. 13/1993, celní zákon, který je součástí zákona č. 430/2004 Sb., úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon

O vystavení záruky celní žádá klient banku písemně a to zpravidla na formuláři banky používaným pro tento účel. Ve formuláři jsou obsaženy všechny podstatné informace, které banka potřebuje k vystavení záruky, aby tato splňovala přesně požadovaný účel. Pro bližší představu je v příloze č. 3 k dispozici vzor takového příkazu k vystavení záruky.

V souvislosti s celními zárukami se v praxi často setkáme s pojmy „národní tranzit“, „společný tranzitní režim“ a „jiné operace než režim tranzitu“. Následující tabulka zobrazuje základní parametry jednotlivých režimů, ve kterých jsou celní záruky vystavovány. Národní tranzit probíhá v tuzemsku, tzn. zboží nepřekročí státní hranice.

	Společný tranzitní režim	Jiné operace než režim tranzitu
příjemce záruky	Celní ředitelství (pro celní úřady v EU a ESVO)	Celní ředitelství (pro celní úřady v jeho územní působnosti, kde se mají uskutečňovat zajišťované operace)
zajišťované operace	tranzit uskutečňovaný s mimounijním zbožím nebo ke vztahu k třetím zemím	celní dluh (=clo, daně, poplatky, včetně příslušenství s výjimkou pokut), který se zajišťuje v souvislosti s povolením odkladu nebo jiného ulehčení platby nebo vznikne nebo by mohl vzniknout v souvislosti s: a) propuštěním zboží do režimu volného oběhu, dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla a porušením podmínek stanovených pro režim s podmíněným osvobozením od cla s výjimkou režimu tranzitu nebo pro dočasné uskladnění b) propuštěním zboží do režimu s ekonomickým účinkem nebo v jiných případech.
výše zaručené částky	nejvýše 10% nebo 100% částky celního dluhu	nejvýše 10% nebo 100% částky celního dluhu
sídlo ručitele	v EU	v EU a to ve stejném státě EU jako uživatel

Tabulka č. 4: Přehled parametrů režimů užívaných v souvislosti s agendou celních záruk

Zdroj: vyhláška 199/2004 Sb. – www.sagit.cz, interní materiály HVB Bank Czech Republic a.s., vlastní úpravy

Obecně jsou celní záruky z pohledu bank považovány za výjimečný, administrativně náročný a nadstandardně rizikový produkt. Obvykle není bankami aktivně nabízen a stává se pouze doplňkovým produktem pro stávající a velmi bonitní klienty banky.

Agenda související s celními zárukami je v praxi podstatně komplikovanější než u ostatních typů záruk.

Ráda bych ve stručnosti upozornila na nejpodstatnější rozdíly:

- Příkazce poté, kdy je bankou vystavena záruční listina musí dále žádat celní orgány o povolení užívat globální záruku a o povolení ručitele. Předkládá zákonem stanovené podklady a záruční listinu a začíná správní řízení. Příslušný orgán celní správy rozhodne o „povolení ručitele a uživatele záruky“, tuto skutečnost písemně oznámí ručiteli i uživateli záruky. Na základě tohoto povolení vystaví celní orgán pro klienta tzv. osvědčení (s platností na 2 roky a možností prodloužení), které prokazuje, že celní dluh je zajištěn.
- Ze zákona nejsou povoleny dodatky k výši celní záruky.²⁴ Takovouto situaci je nutno řešit vystavením nové záruční listiny znějící na aktuální výši zaručené částky a písemným zrušením platnosti původní záruční listiny, což znamená, že po určitou dobu paralelně existují dvě bankovní záruky (vyšší náklady pro příkazce).
- Zrušení záruky nabude účinnosti 16. dne²⁵ od dne písemného oznámení této skutečnosti ručitelem celnímu orgánu a současně tímto dnem udělené povolení pozbývá platnosti (tzn. ne prostým vrácením originálu záruční listiny). O nabytí účinnosti zrušení ručitelského vztahu k určitému dni je banka celním orgánem informována. Po nabytí účinnosti zrušení musí klient (příkazce) předložit „potvrzení o bezdlužnosti“ (potvrzení o neexistenci celních dluhů a neukončených operací) od příslušných celních orgánů a teprve potom může být záruka odúčtována ze systémů banky.²⁶
- Riziko plynoucí z celních záruk – i po zrušení ručitelského vztahu banka nadále ručí za splnění celního dluhu, který vznikl v době platnosti záruční listiny, přičemž může být vyzvána k plnění z této záruky po dobu 6 až 20 let.
- Ze strany ručitele (banky) může být kdykoliv bez udání důvodu ručitelský vztah zrušen.

²⁴ Dle ustanovení článků 346 a 347 Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 musí být záruční listina vystavena pouze podle vzorů uvedených v příloze tohoto dokumentu. Pro informaci jsou tyto textace uvedeny v příloze č. 7 a 8.

²⁵ Zdroj: konzultace s pí Hanou Jursíkovou, Generální ředitelství cel

²⁶ Dlužník, který je držitelem osvědčení o záruce, musí celnímu úřadu vrátit všechna osvědčení, která byla k záruce vydána, jelikož celníkovi na přepážce by mohlo být předloženo osvědčení o záruce, která již neplatí.

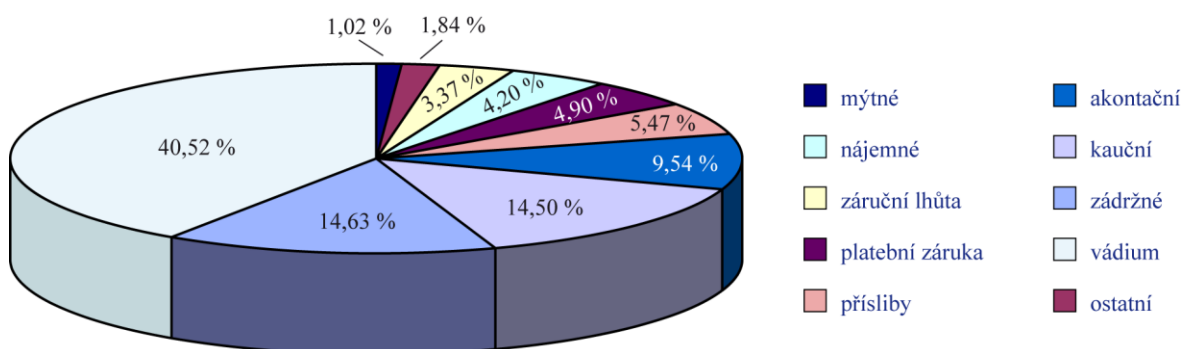
V příloze č. 7 a 8 jsou pro informaci uvedeny textace celních záruk tak, jak je ve svých přílohách uvádí Nařízení komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství .

Příloha č. 9 názorně zobrazuje schéma organizačního uspořádání Celní správy České republiky k 1.1.2007.

1.5 Přehled záruk vystavených HVB Bank Czech Republic a.s. v roce 2006

Jak výše uvedené kapitoly uvádějí, v praxi se objevuje velké množství druhů bankovních záruk. Pro zajímavost jsem z údajů poskytnutých HVB Bank Czech Republic a.s. vytvořila graf, který znázorňuje množství jednotlivých druhů záruk, které byly touto bankou vystaveny v kalendářním roce 2006. Výsledky jsem konzultovala s pracovníky dvou dalších velkých bank a byla jsem ujištěna, že je situace minimálně v prvních čtyřech kategoriích (dle velikosti podílu) stejná i tam. Níže uvedený graf tedy názorně zobrazuje trend v oblasti vystavování bankovních záruk platný minimálně pro rok 2006.

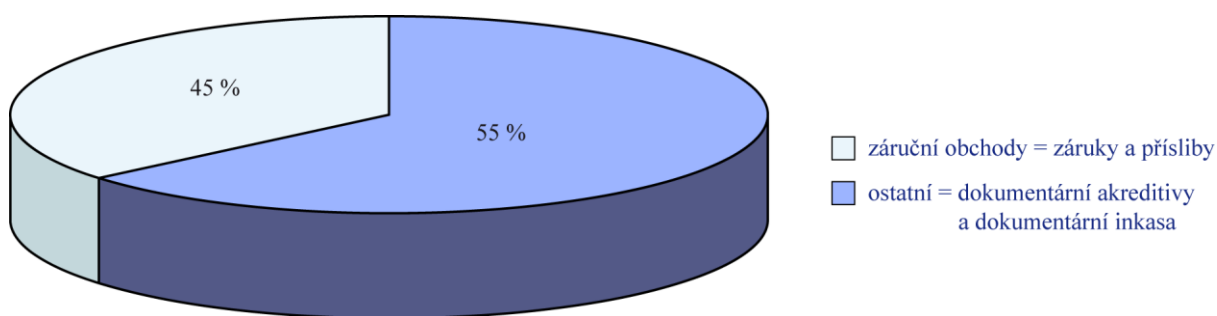
Z grafu je patrné, že nejvíce bylo vystaveno záruk za nabídku (více než 40%), dále pak záruk za zádržné, za dobré provedení kontraktu a záruk akontačních. Příslibů k vystavení záruky bylo vystaveno necelých 5% celkového počtu, což je situace, kterou detailněji objasňuje kapitola 1.6.

Graf č. 2: Přehled záruk vystavených HVB Bank Czech Republic a.s. v roce 2006

Zdroj: interní materiály HVB Bank, vlastní úpravy

Následující graf pro zajímavost uvádí, počet záruk a příslibů, které HVB Bank Czech Republic a.s. vydala v roce 2006 v porovnání s ostatními dokumentárními obchody (exportní a importní dokumentární akreditivy a dokumentární inkasa). Bankovních záruk bylo vystaveno o pět procent méně než bylo ostatních dokumentárních akreditivů výše uvedené banky. Tyto údaje jsou zajímavé pro představu o poměru využití obou zmiňovaných instrumentů v praxi.

Graf č. 3: Poměr vydaných záruk a dokumentárních akreditivů a inkas

Zdroj: interní materiály HVB Bank, vlastní úpravy

1.6 Příslib bankovní záruky

Přísliby vystavení bankovní záruky jsou někdy řazeny mezi zvláštní druhy záruk, nicméně podle mého názoru příslibům spíše přísluší vyčlenit je do samostatné kapitoly, jelikož už ze své podstaty se jedná o produkt značně odlišný. Příslib vystavení bankovní záruky nepředstavuje žádný z uzančných²⁷ instrumentů, jakými jsou například bankovní záruka nebo dokumentární akreditiv. Banky je sice na žádost svých klientů vystavují, avšak ve formě, která pro ně nepředstavuje žádný závazek. Bankovní ústavy, které upřednostňují ochranu své dobré pověsti a neochotu se vystavovat zbytečným rizikům plynoucím z nejasností textů listin jimi vydávaných, volí většinou text, jenž se vyhýbá jakýmkoli stylizacím, které by mohly znamenat být i náznak jejich závazku. S tímto souvisí i skutečnost, že v praxi je pak agenda příslibů často delegována na obchodní útvary, nikoliv na specializované oddělení.

K tomuto obecnému trendu přispívají i četné zkušenosti ze zneužívání některých textací takovýchto listin v nedávné minulosti. Většinou šlo o prohlášení, kterému se obvykle říkalo „RWA-declaration“ (= Ready, Willing and Able) a které se začalo používat asi před 15-20 lety v USA. Toto prohlášení, jež v důsledku své oblíbenosti a četnosti vystavování postupně začalo nabývat uzančního charakteru, bylo podmíněčné, protože uvádělo jako předpoklad realizace příslibu mj. splnění určitých, většinou blíže nespecifikovaných podmínek ze strany klienta slibující banky. Nejednalo se tedy o žádný závazek vystavující banky, což ze znění dokumentu vždy jasně vyplývalo, nýbrž o pouhé prohlášení připravenosti, ochoty a způsobilosti banky vystavit určitý instrument nebo provést určitou

²⁷ uzance = zvyklost, zažitost, obyčej, zaběhanost

operaci za předpokladu splnění široce pojatých, a tudíž nejasných podmínek. Ty předem bance umožňovaly manévrování v rámci RWA-prohlášení a poskytovaly jí téměř jistotu, že příslušný instrument nebude nucena třeba nikdy vystavit. RWA bylo tedy v zásadě vnímáno jako ověření bonity příkazce, neboť se předpokládalo, že by spolehlivá banka nikdy takovou listinu nevystavila pochybnému klientovi.²⁸

V určité době se však toto RWA-prohlášení začalo objevovat v souvislosti s některými pokusy o finanční podvody s bankovními instrumenty. Podvodníci zneužívali ochoty bank takové prohlášení vystavit, aniž vázaly finanční prostředky příkazce, a listin využívali k navozování dojmu, že jsou váženými klienty důvěryhodné banky. Po dokončení podvodu, který znamenal pro oběť většinou velkou finanční ztrátu, se dostávala banka vystavující takové prohlášení do nepříjemné situace, kdy se její dobré jméno spojovalo s podvodem a podvedená oběť namítala, že RWA-prohlášení příslušné banky ji uvedlo v omyl. Banky proto značně omezily vystavování takových prohlášení a pokud tak učinily, bylo to většinou jen v případě, že se jednalo o zcela průhledný účel, ke kterému listina měla sloužit, a šlo-li o naprosto spolehlivého klienta-příkazce. Tato praxe trvá v podstatě až do dnešních dnů.

Vzhledem k uvedeným problémům, které jsou s vystavováním příslibů bankovní záruky spojeny, se přísliby vystavení záruky vyskytují v podstatě pouze u veřejných soutěží. Zadavatel u nich kromě požadavku na vadium (záruka za dodržení podmínek nabídky do veřejné soutěže) chce většinou mít i jistotu, že vybraný dodavatel bude schopen předložit kaucovní záruku (za dobré provedení kontraktu). To vyvolává požadavek na předložení bankovního příslibu vystavení takové záruky přímo v podmínkách veřejné soutěže. Banky na příkaz svého klienta pak vystavují listinu, jejíž vzor je uveden v příloze č. 10.

²⁸ Interní materiály Živnostenské banky, a.s.

Někdy je také možné setkat se s použitím terminologie „závazný příslib podmíněný“ a „závazný příslib nepodmíněný“. V praxi jsem se s tímto rozlišením dosud nesetkala, nicméně pro úplnost uvádím rozlišení obou druhů příslibů:

➤ **Závazný příslib podmíněný**

Tento druh příslibu vystavení záruky se váže na uzavření standardní smluvní dokumentace mezi bankou a jejím klientem.

V textu záruky se objeví například formulace typu:

*„Tímto se(banka) neodvolatelně zavazuje, že jestliže v době platnosti tohoto příslibu obdrží kopii smlouvy o uzavřené mezi příkazcem a beneficiem, vystaví **na základě žádosti příkazce a po uzavření standardní smluvní dokumentace mezi ním a bankou** ve prospěch beneficianta neodvolatelnou záruku za“*

➤ **Závazný příslib nepodmíněný**

U tohoto typu příslibu se vystavení příslibené záruky neváže na uzavření standardní smluvní dokumentace mezi bankou a klientem.

V textu záruky se objeví například formulace typu:

*„Tímto se(banka) neodvolatelně zavazuje, že jestliže v době platnosti tohoto příslibu obdrží kopii smlouvy o uzavřené mezi příkazcem a beneficiem, vystaví **ve prospěch beneficianta** neodvolatelnou záruku za“*

Součástí příkazu k vystavení nepodmíněného příslibu bankovní záruky musí být současně i příkaz k vystavení příslibené záruky.

Odborná literatura²⁹ dále uvádí ve stručnosti toto:

S příslibem vystavení bankovní záruky se v praxi nejčastěji setkáme v souvislosti s vypsáním veřejné soutěže. Banka se v příslibu neodvolatelně zavazuje vystavit záruku v souladu s podmínkami soutěže v případě, že klient banky bude vypisovatelem soutěže vyzván k podpisu kontraktu. Před vypsáním soutěže dochází k výběru mezi velkým počtem potenciálních uchazečů, z nichž jen někteří jsou následně vyzváni k účasti

²⁹ např. I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

v soutěži. Bylo by tedy zbytečné požadovat od všech vystavení bankovní záruky za nabídku.

Takovýto příslib poskytuje vypisovateli soutěže stejnou jistotu jako záruka za nabídku. Je zpravidla stejně jako záruka časově omezen. Hodnota příslibu je spíše v jistotě, kterou poskytuje, než v možném plnění z takového závazku. V případě, že by banka příslibu nedostála, mohl by se vypisovatel domáhat odškodnění.

Z pohledu banky se jedná o stejné riziko v případě vystavení bankovní záruky jako v případě vystavení nepodmíněného bankovního příslibu. Rozdíl je v tom, že v případě bankovní záruky je při uplatnění vyplacena částka dle textu záruky, zatímco u příslibu by musel beneficiant soudně dokázat výši škody, která mu vznikla tím, že banka záruku nevystavila.

Z tohoto je tudíž více než zřejmé, že názor na otázku příslibů k vystavení bankovní záruky není v České republice jednotný, naopak že jsou jednotlivé názory ve značném rozporu.

Pro úplnost bych ještě ráda zmínila termín **letter of intent (LOI)**, se kterým se v souvislosti s přísliby vystavení bankovní záruky také setkáváme.

Označení letter of intent má trochu jiný význam a hodí se spíše pro účely písemného zachycení předběžné úmluvy stran, které hodlají v budoucnu uzavřít smlouvu nebo které hodlají učinit nějakou jinou akci, např. sloučení společností apod. Jde v tomto případě o dvoustranný (nebo i vícestranný) závazek, jenž má blízko ke smlouvám o smlouvě budoucí. Na rozdíl od bankovních záruk a příslibů, které patří k jednostranným právním úkonům, jde o instrumenty, které vydává třetí, na jednání obchodních partnerů nezávislý subjekt, tj. ručitel.³⁰

Otázka právní úpravy příslibů v České republice je zahrnuta do kapitoly č. 2.

³⁰ Interní materiály HVB Bank Czech Republic a.s.

2. Právní úprava bankovní záruky v České republice

V České republice je v současné době problematika **bankovní záruky** zakotvena v nové úpravě právního řádu platné od 1. ledna 1992 zákonem č. 513/91 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Obchodní zákoník upravuje bankovní záruku v díle VI, část třetí, hlava I – Zajištění závazku, § 313 – 322.

Dle § 313 obchodního zákoníku je bankovní záruka definována takto: „*Bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině*“.

Podle § 322 obchodního zákoníku lze na záruku podpůrně aplikovat ustanovení o ručení (§ 303 – 312). Obecná ustanovení o ručení se vztahují na záruky, které jsou vystaveny jinými subjekty než bankou, např. pojišťovnami, fyzickými osobami nebo jakoukoliv jinou právnickou osobou.

Bankovní záruky, které mají charakter **slibu odškodnění**, jsou upraveny § 725 – 728 obchodního zákoníku.

Obecně se „Vztah mezi bankou a dlužníkem“ řídí podle ustanovení o smlouvě mandátní (§ 322 odst. 2 obchodního zákoníku). Klient banky (dlužník) uzavírá s bankou mandátní smlouvu v souladu s § 566 obchodního zákoníku, ve které jsou specifikovány podmínky, za jakých bude bankovní záruka na základě jednání s klientem poskytnuta, i obsah záruční listiny.

V případě, že se zabýváme **zahraničním obchodem**, bude pro nás zajímavé nahlédnout i do mezinárodní zvyklostní úpravy týkající se bankovních záruk.³¹ International Chamber of Commerce (ICC) - Mezinárodní obchodní komora v Paříži (dále jen „MOK“) vedena snahou o sjednocení celosvětové praxe v oblasti bankovních záruk vydala v minulosti již několik publikací obsahujících pravidla pro bankovní záruky. Nejde o právní normy, ale o

³¹ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

mezinárodní zvyklosti. Pravidla neupravují výslovně jen záruky vystavované bankami, ale mohou jim být podřízeny i záruky vydávané jinými subjekty. Má-li se určitá bankovní záruka řídit pravidly MOK, je nutné, aby se ručící subjekt v textu záruky na příslušnou publikaci MOK odvolal. Pro oblast záruk se postupuje podle publikace MOK č. 458 – Jednotná pravidla pro záruky vyplatitelné na požádání (Uniform Rules for Demand Guarantees).

Dalšími podpůrnými dokumenty jsou například:

- publikace MOK č. 325 – Jednotná pravidla pro kontraktní záruky³² (Uniform Rules for Contract Guarantees)
- publikace MOK č. 524 – Jednotná pravidla pro „Contract Bonds“ (Uniform Rules for Contract Bonds)

Záruky za nabídku do veřejné soutěže jsou dále také upraveny zákonem 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo – UNCITRAL – předložila Valnému shromáždění OSN v roce 1995 ke schválení návrh Úmluvy o mezinárodních zárukách a stand-by akreditivách.³³ Jde o pokrok v oblasti sjednocení právní úpravy bankovních záruk v celosvětovém měřítku. Úmluva byla schválena. Podmínkou pro její účinnost bylo přijetí Úmluvy ze strany minimálně pěti států. K naplnění podmínky došlo (Ekvádor, Kuvajt, Panama, Tunisko a USA), takže účinnost Úmluvy nastala k 1.1.2000. Pokud k podpisu a ratifikaci přikročí v budoucnosti i Česká republika, stane se Úmluva součástí našeho právního řádu. Počet států, které k této úmluvě přistoupily, je však stále nevelký.

Pro oblast stand-by akreditivů se postupuje podle publikace MOK č. 500 – Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy. Od 1.7.2007 vstoupí v účinnost publikace MOK č. 600.

³² Záruky vystavované z příkazu dodavatelů zajišťujících splnění jejich závazků ve prospěch odběratelů: záruky za nabídku, záruky za vrácení platu předem a záruky za řádné splnění kontraktu.

³³ Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002

Dále se v souvislosti se stand-by akreditivy využívají Pravidla pro mezinárodní stand-by akreditivy – ISP 98 (International Standby Practices), které na jaře roku 1998 odsouhlasila MOK.

V souvislosti s **celními zárukami** jsou v praxi využívány tyto předpisy:

- Nařízení rady (EHS) č. 2913/92, Celní kodex Společenství ve znění pozdějších smluv a nařízení
- Nařízení komise č. 2454/93 – prováděcí předpis
- Zákon č. 430/2004 Sb., úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, jak vyplývá z pozdějších změn, účinný od 1. května 2004
- Prováděcí vyhláška č. 252/2002 Sb., účinná od 1. července 2002
- Vyhláška č. 199/2004 Sb. – zejména vzory záruk
- Vyhláška č. 200/2005 Sb. – text záruky pro jiné operace než režim tranzitu

Přísliby jako takové v právní úpravě zakotveny nejsou. Pouze občanský zákoník upravuje tzv. veřejný příslib, který se ale pro účely bank použít nedá („*Veřejným příslibem se zavazuje ten, kdo veřejně prohlásí, že zaplatí odměnu nebo poskytne jiné plnění jednomu nebo několika z blíže neomezeného počtu osob, které splní podmínky stanovené ve veřejném příslibu.*“).

Podle mého názoru, který jsem získala diskutováním této problematiky s odborníky³⁴ na české právo, je třeba přísliby posuzovat jako jednostranný právní úkon, který se ve smyslu § 266 obchodního zákoníku vykládá podle úmyslu jednající strany, jestliže tento úmysl byl druhé straně, jíž je projev vůle určen, znám nebo jí musel být znám. V případech, kdy projev vůle nelze vyložit podle výše uvedeného pravidla, vykládá se projev vůle podle významu, který by mu zpravidla přikládala osoba v postavení osoby, které byl projev vůle určen. Výrazy používané v obchodním styku se vykládají podle významu, který se jim zpravidla v tomto styku přikládá.

³⁴ právní oddělení HVB Bank Czech Republic a.s. zabývající se mimo jiné problematikou bankovních záruk a příslibů

3. Srovnání cenové nabídky na českém bankovním trhu

V této kapitole bych se ráda zaměřila na srovnání aktuální³⁵ cenové nabídky na českém bankovním trhu. Pro srovnání jsem zpracovala podklady od čtyř největších bank³⁶, kterými jsou: Komerční banka, a.s., Československá obchodní banka, a.s., HVB Bank Czech Republic a.s. a Česká spořitelna, a.s. Pro porovnání jsem do výběru zařadila navíc také dvě banky ze skupiny „středních a malých bank“: ING Bank N.V. a Raiffeisenbank a.s.

Je nutné zkrájed podotknout, že porovnávané údaje jsou z pohledu jednotlivých bank považovány za standardní. V oblasti bankovních záruk (v rámci trendu poslední doby) se však velmi často setkáváme (podobně jako v případě úvěrů) s tím, že jednotlivé banky připraví klientovi cenovou nabídku „na míru“ a neuchylují se k univerzálnímu řešení. V kapitole č. 4 je podrobně popsán proces vystavení bankovní záruky, ze kterého je zřejmé, jaké okolnosti hrají roli při určení výše poplatků a provizí spojených se zárukami. V praxi pravděpodobně nenastane situace, kdy by určitý subjekt chtěl požádat banku o vystavení záruky, udělal si analýzu volně dostupných údajů o cenách a poté oslovil banku, která záruku vystaví s nejnižšími náklady. Jak již bylo několikrát zmíněno, vzhledem k podstatě popisovaného instrumentu (banka přebírá závazek) jsou záruky v praxi téměř výhradně vystavovány pouze z popudu stávajících klientů, se kterými má obchodní vztah určitou historii.

Podle mého názoru nicméně srovnávané údaje alespoň přibližně mapují situaci na českém bankovním trhu. V každém případě jsou to jediné údaje, které jsou volně k dispozici široké veřejnosti.

Výše jednotlivých poplatků je uváděna v Kč.

³⁵ únor 2007

³⁶ Jak z pohledu celkových aktiv k 30.9.2006, tak i z pohledu závazků ke klientům a pohledávek za klienty ke stejnému datu.

	 HVB Bank Czech Republic a.s.	 Komerční banka, a.s.	 Československá obchodní banka, a.s.	 Česká spořitelna, a.s.	 ING Bank N.V.	 Raiffeisenbank a.s.
Poplatek za vystavení záruční listiny	min. 1.500,00	individuálně	min. 5.000,00	min. 1.000,00	0,00	5.000,00
Poplatek za přípravu nestandardního textu záruční listiny + následné vystavení záruční listiny	min. 1.500,00	0,6% p.a., min. 5.000,00	min. 3.000,00	min. 1.000,00	individuálně	3.000,00 + individuálně poplatek za vystavení
Poplatek za změnu textace záruční listiny	1.000,00	0,6% p.a., min. 5.000,00	1.000,00	min. 2.500,00	1.000,00	3.000,00
Záruční provize	min. 4.000,00 p.a.	individuálně	min. 1.000,00 p.q.	individuálně	0,45 - 2% p.a., min. 5.000,00	min. 1,5% p.a.
Žádost o uplatnění záruky	3 ‰ provize, min. 1.500,00	individuálně	1.000,00	1.000,00	individuálně	0,2% z uplatněné
Poplatek za vystavení příslibu vystavení bankovní záruky	individuálně	individuálně	individuálně	min. 3.000,00	0,00	dle dohody
Avizování záruky beneficentovi	1 ‰ provize, min. 1.000,00 max. 5.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	individuálně	1.000,00
Potvrzení bankovní záruky	dle bonity vystavující banky, min. 1.500,00	individuálně	individuálně	individuálně	individuálně	individuálně
Poštovné	0,00	individuálně	není využíváno	skutečné náklady	0,00	skutečné náklady
EMS	100,00	individuálně	109,00	skutečné náklady	0,00	skutečné náklady
Kurýr	250,00	individuálně	není využíváno	skutečné náklady	skutečné náklady	skutečné náklady

Tabulka č. 5: Srovnání standardní cenové nabídky vybraných bank

Zdroj: internetové stránky příslušných bank, staženo 19.1.2007, telefonické dotazy, vlastní úpravy

Přestože bereme v úvahu fakt, že většina bankovních záruk je vystavena z příkazu firemních klientů, přesto můžeme jednoznačně bankovní záruky dle níže uvedených údajů zařadit mezi instrumenty poměrně nákladné.

Z uvedeného přehledu poplatků je nicméně zřejmé, že ve standardních poplatcích uvedených bank se vyskytují značné rozdíly v jednotlivých kategoriích. Jestliže porovnáme údaje ohledně výše poplatku za vystavení záruční listiny, pak se pohybujeme v rozmezí od CZK 0,- až do CZK 5 000,-.

Poplatek za změnu v textaci záruční listiny je dle poskytnutých údajů účtován v rozmezí CZK 1 000,- až CZK 5 000,-. Výše tohoto poplatku bude pravděpodobně nejvíce zajímat příkazce k vystavení záruky za nabídku, jelikož tam v praxi velmi často dochází k posunům termínů (v souvislosti s posuzováním jednotlivých nabídek) a tudíž dochází k prodlužování platnosti těchto záruk, což je taktéž kvalifikováno jako změna textace. Obvykle je to v praxi řešeno dodatkem k bankovní záruce.

Ohledně poplatku za příslib vystavení bankovní záruky jsou banky zpravidla opatrné, výši tohoto poplatku neuvádějí a stanovují jej výhradně individuálně. I z tohoto je zřejmé, že problematika příslibů není v bankovní praxi v České republice dosud tak známá a zaběhlá jako problematika záruk.

Záruční provize bývá v praxi zpravidla kalkulována procentuelně s definováním minimální výše provize za rok. V této položce se cenová nabídka bank v podstatě shoduje. Minimální výše provize je kalkulována kolem CZK 4 000,- p.a.³⁷

Stejně tak se poplatky banky téměř úplně shodují v položce poplatku za avizování záruky beneficiáři, který se v téměř absolutní shodě rovná částce CZK 1 000,-.

Banky v oblasti bankovních záruk využívají vlastní standardizované vzory textací jednotlivých druhů záruk. Pokud klient požaduje vystavení bankovní záruky podle takového vzoru, jedná se z pohledu banky o standardní situaci a pokud jsou splněny všechny ostatní podmínky, bankovní záruka je zpravidla vystavena obratem. V některých případech je ovšem příjemcem záruky požadována vlastní textace záruky. Každá taková situace vyžaduje ze strany banky individuální přístup a je zpravidla řešena ve spolupráci s právním oddělením banky. Vyžaduje časově náročnější přípravu a tudíž je vystavení

³⁷ per annum = ročně

takové záruky zatíženo většími náklady. Od toho se samozřejmě odvíjí fakt, že i cena takové záruky, kterou uhradí příkazce, je od těchto nákladů odvozena a je zpravidla vyšší. Příložená tabulka uvádí, že si banky za přípravu nestandardního textu záruční listiny účtují navíc oproti obvyklému poplatku příplatek až ve výši CZK 5 000,-.

Potvrzení bankovní záruky je detailně popsáno v kapitole 1.4.5, kde se mimo jiné uvádí, že se s takovou situací v oblasti bankovních záruk setkáváme jen velmi zřídka. S ohledem na to je poplatek za potvrzení bankovní záruky bankami kalkulován zcela individuálně. Velkou roli hraje samozřejmě bonita vystavující banky.

S bankovními zárukami jsou v neposlední řadě spojeny poplatky za distribuci originálů záručních listin. V praxi se zpravidla užívá pošty (standardní služby České pošty, s.p., kurýrní pošta, expresní pošta, DHL atd.). Pokud je záruka zasílána do zahraničí, pak je obvykle zaslána prostřednictvím systému SWIFT³⁸. Běžné poštovné bankami zpravidla není účtováno a je zahrnuto v poplatku za vystavení záruční listiny. V případě ostatních způsobů distribuce jsou klientovi ve většině případů účtovány skutečné náklady bez dalších příplatků.

³⁸ detailněji popsáno v kapitole 1.3.1

4. Proces vystavení bankovní záruky – praktická ukázka

4.1 Teoretická část

S bankovními zárukami se v praxi setkáváme ve větší míře u firemních zákazníků bank, nicméně banky vystavují i záruky z podnětu fyzické osoby. V praxi je počet těchto záruk ovšem podstatně menší³⁹.

Pokud na straně klienta banky vznikne potřeba vystavení záruky, požádá tento klient svou banku, aby záruku vystavila. Zpravidla zažádá na standardizovaném formuláři banky⁴⁰. V tomto formuláři, který je podepsán majitelem účtu⁴¹, jsou uvedeny všechny potřebné údaje, které banka potřebuje mít k dispozici před vystavením záruky. Jedná se o údaje ohledně typu požadované záruky, výši této záruky (částka a měna), jejím příjemci, platnosti, údaje týkající se způsobu předání záruční listiny a další. Banka žádost prostuduje, provede analýzu a vyhodnotí, zda záruku vystaví.

K důvodům, proč by banka žádost o vystavení záruky odmítla mohou patřit tyto:

- a) nedostatečné zajištění ze strany příkazce k záruce
- b) předmětný obchod, pro který je záruka vystavována je v rozporu s obchodní politikou banky (např. obchody se zbraněmi)
- c) související obchod je zaměřen na komodity, které jsou obecně považované za rizikové (surový cukr, močovina, nafta atd.)

Pokud se jedná o důvody uvedené v bodě b) a c), není dle mého názoru nutné žádné další vysvětlení. Banka žádost zamítne a záruka není vystavena. Naproti tomu bodu a) bych se ráda věnovala poměrně více. Vzhledem k tomu, že záruky jsou v praxi téměř výhradně vystavovány pro firemní klienty, budu i já standardní situaci vystavení bankovní záruky demonstrovat na případu firemního klienta.

³⁹ Jedná se zpravidla o záruky spojené s nákupem nemovitosti (za zaplacení zálohy). Příkazcem jsou zpravidla realitní agentury (developeři).

⁴⁰ Textace v přílohách 2 a 3

⁴¹ V případě firemního klienta se jedná o statutární zástupce společnosti uvedené ve výpise z obchodního rejstříku.

4.1.1 Obchodní hledisko

Vzhledem k tomu, že z pohledu banky je vystavení bankovní záruky převzetím závazku za klienta, požaduje v takovém případě banka od příkazce k vystavení záruky zajištění. Jedná se o situaci obdobnou jako například u poskytnutí úvěru. Při posuzování zajištění bankovní záruky je navíc třeba vzít v potaz, že záruku na rozdíl od úvěru není možné jednostranně ukončit před termínem ukončení platnosti. Detailnější informace o této problematice obsahuje kapitola 1.3.4. Pokud banka posoudí žádost o vystavení záruky jako reálnou (s ohledem na body b) a c), popřípadě na další dle interních směrnic banky), stojí banka před důkladnou analýzou klienta. K této je zapotřebí, aby klient předložil bance své hospodářské výsledky (obvykle alespoň za dvě po sobě jdoucí účetní období), které banka obvykle doplní svými dotazy, které následně předloží klientovi k zodpovězení. Pokud je k dispozici kompletní auditorská zpráva⁴², vyžádá si banka zpravidla i tyto výsledky okomentované pověřeným auditorem. Ke zpracování hospodářských výsledků využívá každá banka vlastního interního systému, který vyhodnotí rating (tzn. bonitu) společnosti, popř. některé další ukazatele.

Rating je obecně způsob ohodnocování určitých subjektů založený na tom, že se jednotlivým hodnoceným kritériím přiřazují – zpravidla subjektivně stanovené – číselné charakteristiky a jejich součet pak vyjadřuje globální rating daného subjektu. Jednotlivým ohodnocovaným faktorům může být pomocí přepočítacích koeficientů přiřazován různý význam neboli váha. V praxi to pak znamená, že např. každá banka si stanoví vlastní stupnici zobrazující míru rizika a výsledek analýzy jednotlivých klientů bance ukáže, kde se na této stupnici jednotliví klienti vyskytují. Příklad takové stupnice znázorňuje schéma č. 7.

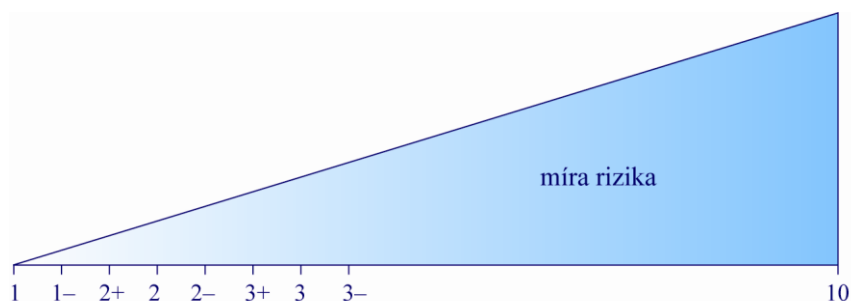

Schéma č. 7: Příklad ratingové stupnice

Zdroj: vlastní znalosti

⁴² Povinnost ověřování účetní závěrky auditorem je vymezena v § 20, zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Stejně jako banky hodnotí bonitu svých klientů tímto způsobem, také jednotlivé země světa jsou podrobeny analýze ve smyslu, jak jsou tyto země schopné splácet své závazky. V příloze č. 11 jsou pro informaci uvedeny ratingové stupnice celosvětově uznávaných ratingových agentur. V příloze č. 12 jsou k dispozici na ukázkou údaje ohledně ratingu jednotlivých zemí světa stanovený těmito agenturami.

Podle výsledků analýzy banka vyhodnotí, zda záruku vystaví a za jakých podmínek, tzn. jaké bude bankou požadováno zajištění (krytí) a jaká cena bude bankou požadována v souvislosti s tímto zajištěním.

Příklady možného zajištění:

- hotovost ve formě vinkulovaného termínovaného vkladu (100%, popř. jiná výše)
- záruka mateřské společnosti
- patronátní prohlášení mateřské společnosti
- vinkulace pohledávek příkazce k záruce za jeho odběrateli
- blanko směnka apod.⁴³

V praxi se zpravidla účtuje jednorázový poplatek za vystavení bankovní záruky, kterým je účet klienta zatížen bezprostředně po vystavení záruky a dále pak tak zvaná záruční (avalová) provize, která bývá kalkulována procentuálně (např. 2% p.a.) a účet klienta je zatížen zpravidla ke konci měsíce, popř. čtvrtletí. Přehled aktuálních standardních poplatků vybraných bank působících na českém trhu jsou k dispozici v kapitole č. 3.

Ke stanovení ceny často slouží bankám interní systémy, které po zadání základních parametrů s ohledem na kalkulované náklady vyčíslí zpravidla minimálně nejnižší možnou cenu. Systémy bank se liší, pracují však na podobných principech.

Pakliže klient souhlasí s cenou i s požadovaným zajištěním (zpravidla obdrží závaznou nabídku v písemné podobě, kterou potvrdí), připraví banka potřebnou smluvní dokumentaci, která je následně podepsána jak za banku, tak za příkazce k vystavení záruky. Následně je pak vystavena záruční listina, která je dle instrukcí příkazce předána zpravidla přímo beneficiantovi.

⁴³ Upravena zákonem č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový.

Pokud o vystavení záruky požádá stávající úvěrový klient banky, celá situace se zjednoduší a urychlí, neboť je již provedena výše uvedená analýza hospodářských výsledků. Příslušný obchodní útvar jen zváží v souvislosti s již provedenou analýzou a se situací společnosti, která je bance v tom případě známa, zda záruku vystaví. Pokud ano, je podepsána příslušná smluvní dokumentace a vystavena záruční listina.

V praxi bývá navíc u větších úvěrových klientů obvyklé využívání tzv. víceúčelových úvěrových linek. Jde o případy, kdy je po důkladné analýze klientovi poskytnuta úvěrová linka, tzn. určitý rámec, který je možné čerpat více různými způsoby – úvěr ve více jeho podobách, záruky, treasury linka, popřípadě další. Rámec je často také možné čerpat také ve více různých měnách. Taková víceúčelová úvěrová linka pak v případě potřeby vystavení záruky velmi zjednoduší situaci. Pokud je do možností čerpání zahrnuto i čerpání ve formě bankovních záruk, celá záležitost se obejde bez další administrativy a záruční listina je pouze na základě příkazu k vystavení záruky vystavena.

4.1.2 Procesní hledisko

Z pohledu procesu by mohlo v praxi vystavení bankovní záruky probíhat například tak, jak graficky znázorňuje schéma č. 8.

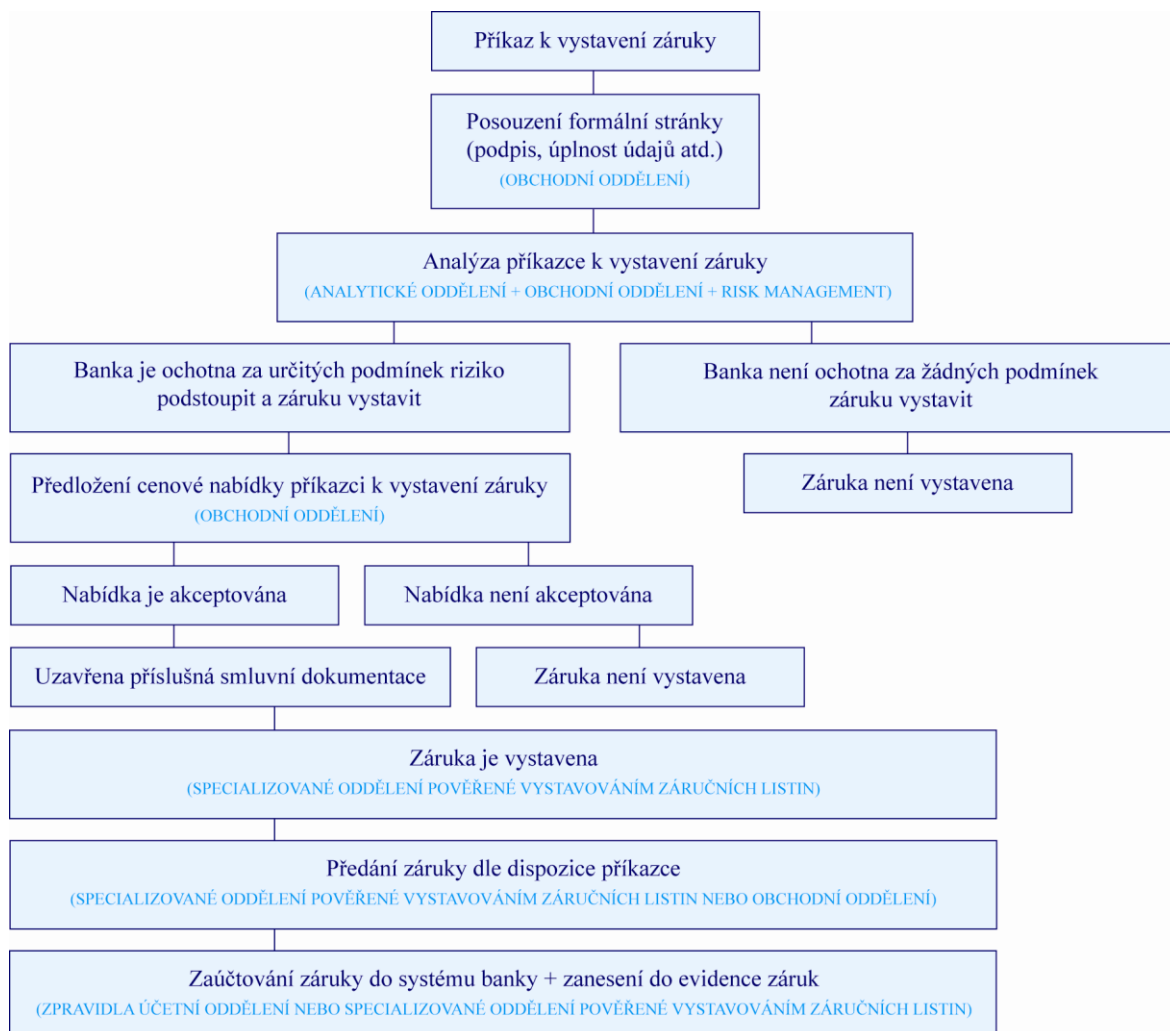

Schéma č. 8: Proces související s vystavením bankovní záruky

Zdroj: vlastní znalosti

Příslušný obchodní útvar obdrží od klienta příkaz k vystavení bankovní záruky. Posoudí jeho formální stránku (zda jsou bance k dispozici všechny potřebné údaje) a ověří podpis majitele účtu. Dále dle potřeby provede za pomoci úvěrových specialistů banky výše popsanou analýzu hospodářských výsledků a poté připraví nabídku, která je schválena oprávněnými autoritami banky a distribuována na klienta. Pokud je tato nabídka klientem

přijata, banka připraví příslušnou smluvní dokumentaci, která je následně oběma stranami podepsána.

Příkaz k vystavení z vystavení záruky je dále předán útvaru, který je bankou k vystavování záruk pověřen. Tento vystaví přesně dle dispozic klienta záruční listinu, která je dle požadavku příkazce předána dále (zpravidla přímo příjemci).

Banka vede z pochopitelných důvodů evidenci všech jí vydaných bankovních záruk. Nově vystavená záruční listina je tudíž zahrnuta do této evidence.

V neposlední řadě zbývá zaúčtovat záruku do účetního systému banky. Veškeré údaje (v podobě stanovené zpravidla interním předpisem banky – obsahuje číslo účtu, k tíži kterého jsou účtovány poplatky a provize, výše provize atd.) nutné k zaúčtování záruky jsou buď obchodním útvarem nebo útvarem, který záruku vystavil zaslány příslušnému oddělení, který záruku do účetního systému zanese.

Stejný postup banky zpravidla volí v případě změny bankovní záruky (odpadá samozřejmě část analytická) nebo v případě vrácení originálu záruční listiny a jejího následného zrušení před původně plánovaným termínem.

4.2 Praktická ukázka na konkrétním případě

Ráda bych teď na fiktivním případě prakticky ukázala vystavení bankovní záruky za nabídku. Pro tento případ jsem použila skutečně existující společnost „Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.“, jejíž hospodářské výsledky, údaje o vedení společnosti a další údaje jsou volně k dispozici na internetu.⁴⁴ Pro potřeby tohoto případu necht' je výše uvedená společnost klientem například Komerční banky, a.s.

Celý uváděný příklad je zcela fiktivní a mnou smyšlený. Není mi známo, zda se ve skutečnosti daná společnost použitého výběrového řízení zúčastnila či nikoliv. Uváděné údaje vycházejí z mé vlastní analýzy hospodářských výsledků této společnosti, ke které jsem využila existující interní scoringový systém jedné z bank.

Pro tento příklad jsem dále použila existující veřejnou zakázku, která je evidována pod číslem 60003670. Detailní informace jsou k dispozici v příloze č. 13.

44

www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=300040, staženo 1.2.2007

Výše uvedená veřejná zakázka byla vypsána (uveřejněna) 21.12.2006 příspěvkovou organizací – Nemocnice Jihlava. Jedná se o tříletou zakázku v oblasti služeb, konkrétně o dodavatelské praní prádla včetně oprav, čištění a dopravy. Variantně zadavatel požaduje předložení návrhu na komplexní servis zdravotnického prádla a operačního krytí. Předpokládaná hodnota celé této zakázky by bez DPH činila přibližně CZK 30 000 000,00. Dlouholetý klient KB, společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o., splňuje profesní kvalifikační předpoklady i technickou způsobilost a rád by zaslal svou nabídku do této soutěže. Podmínkou zadavatele je ovšem bankovní záruka ve výši CZK 200 000,-. Peněžní částka odpovídající výši jistoty musí být doložena bankovní zárukou s termínem plnění nejpozději 1 den přede dnem uplynutí lhůty pro odevzdání nabídek. Doba platnosti bankovní záruky musí být minimálně do 31.5.2007.

Jednatel společnosti pan inženýr Evžen Zámek se tudíž obrátil na svou banku s žádostí o vystavení bankovní záruky za nabídku v této výši. Jelikož úvěrová analýza není přímo součástí této práce, nebudu se jí blíže a detailněji věnovat. Použiji zde pro názornost pouze výsledky mé vlastní analýzy, která byla provedena za použití interního systému jedné z bank.

Společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o. je KB dlouhodobě považována za řádného klienta, který své závazky dosud vždy hradil řádně a čas. V minulosti byl již této společnosti poskytnut investiční úvěr i provozní financování, tzn. klient je úvěrovým klientem banky a banka má k dispozici řadu údajů o výše uvedené společnosti. Bankovní záruka je však novým úvěrovým produktem, který by měl být klientovi poskytnut a banka tudíž musí provést aktuální analýzu společnosti, kterou spolu s návrhem předloží ke schválení příslušnému oddělení banky⁴⁵.

Po jednání s klientem, na kterém je téma vystavení výše uvedené bankovní záruky diskutováno, požádá banka klienta o poskytnutí aktuálních hospodářských výsledků, které dosud nemají výslednou oficiální podobu, jelikož kalendářní rok 2006 (který je pro společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o. současně také účetním obdobím) ještě stále trvá. Nicméně klient je schopen bance potřebné údaje (za 11 měsíců roku 2006) poskytnout v podobě, která je používána pro interní potřeby společnosti. Banka dále klienta zažádá o plány tržeb a obratu pro následující účetní období (tzn. pro kalendářní rok 2007), které dosud nemá k dispozici. Vzhledem k tomu, že banka vede účty řadě jiných společností

⁴⁵ např. Risk Management

podnikajících v oblasti služeb, kterým byly úvěry poskytnuty, zná banka situaci v oboru služeb v České republice, tzn. zná prostředí, ve kterém společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o. působí. Banka aktualizovala detailní analýzu klienta, kterou již měla k dispozici z důvodu dříve poskytnutých úvěrů. Interní systém banky ukáže, že rating společnosti je 5+⁴⁶, EBITDA⁴⁷ 9,6 %, společnost se vyvíjí stejnoměrně (v porovnání s předchozím obdobím), obrat společnosti opakovaně přesahuje hranici CZK 40 000 000,-. Vzhledem k tomu, že má společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o. vztahy pouze s jednou bankou, která tudíž provádí veškerý platební styk (výhradně tuzemský), je výnos banky na této společnosti poměrně vysoký.

KB se rozhodla záruku vystavit a vzhledem k výši částky nepožadovat žádné další zajištění. Příslušný obchodní útvar připravil klientovi nabídku ke schválení.⁴⁸

Pan Zámek, jednatel společnosti, nabídku bez výhrad akceptoval. V KB proběhl proces interního schválení příslušným oddělením. Obchod byl z pohledu rizika bez komplikací schválen. Mezi KB a společností Prádelna a čistírna Jihlava s.r.o. byla podepsána příslušná smluvní dokumentace.

Klient předložil KB žádost o vystavení bankovní záruky⁴⁹ a následně byla vystavena záruční listina.⁵⁰

Z příloh souvisejících s výše popsaným obchodním případem vyplývá, že banka musí podrobně prostudovat oznámení o veřejné zakázce, které mimo jiné určuje minimální platnost požadované bankovní záruky, lhůtu, ve které musí být záruka předložena zadavateli, termín pro doručení nabídek apod. Všechny tyto údaje jsou pro vystavení záruky velmi podstatné. Pokud by záruka nebyla vystavena v souladu s těmito instrukcemi, nebude nabídka příkazce k vystavení záruky zadavatelem přijata k posouzení, což s sebou nese důsledky v podobě možného ušlého zisku.

⁴⁶ Na stupnici od 1 do 9, což by řadilo společnost mezi poměrně hodně bonitní klienty.

⁴⁷ EBITDA – Earning Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization = zisk před odečtením úroků, daní a amortizace, zdroj: business.center.cz/business/pojmy/pl266-EBITDA.aspx, staženo 12.2.2007

⁴⁸ Ukázková textace takové nabídky je uvedena v příloze č. 14.

⁴⁹ Vzorová textace uvedena v příloze č. 15

⁵⁰ Vzorová textace uvedena v příloze č. 16

Výsledky

Při zpracování své bakalářské práce jsem zjistila, že se oblast bankovních záruk v praxi neustále vyvíjí a nejedná se ani v nejmenším o oblast statickou.

Například právní úprava problematiky veřejných zakázek, která se velmi úzce dotýká vystavování záruk za nabídku do veřejné soutěže, se za poslední 4 roky změnila celkem třikrát. Od 1.5.2004 vstoupil v účinnost zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, který nahradil dosavadní právní úpravu, kterou byl zákon č. 199/94 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Od 1.7.2006 je v účinnosti nový zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Je tedy zřejmé, že se v oblasti veřejných zakázek stále pracuje na nalezení nejvhodnějšího řešení a z pohledu bank i zadavatelů veřejných zakázek je nezbytně nutné věnovat velkou pozornost změnám jednotlivých právních úprav.

Z praxe je dále zřejmé, že ani někteří zadavatelé veřejných zakázek, kteří nemají dostatek odborných znalostí a zkušeností, nemají například v oblasti příkazů k vystavení bankovní záruky zcela jasno. Ve snaze o maximální jistotu požadují v podmínkách veřejných zakázek často předložení „závazného příslibu banky“ nebo dokonce „závazného neodvolatelného příslibu banky“. Účastníci soutěže pak nutí své banky k tomu, aby zmíněnému požadavku zadavatele vyhověly, byť by byl nesmyslný, neboť vzniká reálné nebezpečí, že nabídky těch firem, které nepředloží příslib označený jako „závazný“ nebo „neodvolatelný“, budou předem ze soutěže vyřazeny. Tak dochází k tomu, že banky označují své přísliby (většinou v nadpise) těmito přívlastky, i když vlastní text listiny, tedy obsah příslibu, tomu neodpovídá. V takovýchto případech vycházejí banky většinou z úvahy, že pro posouzení listin je rozhodný především jejich obsah, nikoliv jejich název. Osobně nepovažuji toto řešení za správné, jelikož je zavádějící, nicméně je zřejmé, že obě strany v takové chvíli nemají jinou možnost. Bude patrně ještě nějakou dobu trvat, než bude problematika příslibů stejně zažitá jako například problematika bankovních záruk a jednotlivé drobnosti budou dořešeny.

Dále je také velmi zajímavá otázka příslibů v souvislosti s kapitálovou přiměřeností. Vezmeme-li v úvahu, že příslib k vystavení bankovní záruky není bankovním závazkem, na nějž by se vztahovaly požadavky ČNB týkající se kapitálové přiměřenosti, tzn. zavedení závazku do podrozvahy jakožto rizikově váženého aktiva a tvoření patřičných rezerv na

jeho zajištění, pak je otázkou, jak k takové listině mají banky přistupovat a co od klienta požadovat. Velmi často se banky ve svém úsilí o obezřetnost snaží zajistit obdobně jako u závazkových instrumentů, přestože je charakter listiny zcela jiný a ani zdaleka tak rizikový. Otázkou zůstává i výše odměn, která by logicky neměla být na stejné úrovni jako u instrumentů závazkových. Z praxe je však zřejmé, že tomu tak obvykle není. Je zřejmé, že i názory jednotlivých odborníků jsou mezi sebou v rozporu a nejsou prozatím jednotné.

Dalším výsledkem mého studování odborné literatury a několika konzultací bylo zjištění, že bankovní záruky jsou obecně považovány za produkt velmi nákladný a to i v porovnání s produkty dokumentárními, tzn. s dokumentárním akreditivem nebo s dokumentárním inkasem, což se také odráží v počtech v praxi vystavených záruk a akreditivů.

Z praxe však také dále vyplývá, že spíše než cena jednotlivých produktů, je klienty hodnocen servis, který banky, či spíše přesněji příslušná specializovaná oddělení, klientům poskytují. V praxi se objevuje velká řada „nestandardních“ případů, kterými se banky zabývají, oblast záruk se stále vyvíjí (např. relativně nové jsou záruky za odpady nebo dochází k novelizacím souvisejících právních úprav). Od bank se vyžaduje, aby byly maximálně flexibilní a obzvláště v oblasti záruk za nabídku, aby byly zpravidla schopné vystavit záruku ve velmi krátkém časovém horizontu. Z pohledu příkazce tudíž nejsou hodnoceny pouze náklady samotné, ale také otázka toho, zda a jak rychle je banka schopna záruku vystavit. Pakliže není záruka předána beneficiantovi v předem dohodnutém termínu, může dojít ke ztrátě obchodní příležitosti. Z tohoto pohledu může být lhůta vystavení záruky leckdy důležitějším aspektem při rozhodování než samotná výše poplatků a provizí.

Při zpracování své bakalářské práce mne dále zaujala část o akcesorických zárukách, které se využívají spíše výjimečně, nicméně za důležitý poznatek z praxe považuji fakt, že ručící banky obvykle v bankovních zárukách neuvádějí, že jde o záruku akcesorickou a v textu se nemusí objevit ani výraz „námitky“. Pro laickou veřejnost (zejména pro příjemce záruky), která nemá dostatečné odborné znalosti je velmi nesnadné rozpoznat, že v případě tohoto typu záruky se nejedná o více, než o ověření bonity dlužníka. Případné uplatnění z takového typu záruky probíhá soudní cestou, což je jednak zpravidla velmi zdlouhavé a jednak pochopitelně také nákladné.

V neposlední řadě mne zaujala část bankovní záruky, která je jejím jádrem a tudíž samotný „záruční závazek“ a jednotlivé textace bankovních záruk. Všechny banky používají v praxi vlastní standardizované textace záruk, nicméně objevují se pochopitelně i záruky, které je třeba vystavit dle vzoru beneficianta. V praxi jsou to jednak všechny záruky celní, ale také například záruky za spotřební daň nebo záruky ve prospěch některých organizací. Také u záruk nepřímých se velmi často setkáme se standardními texty některých bank a je třeba vzít v potaz lokální předpisy jednotlivých zemí, do kterých jsou záruky vystaveny (tzn. kde je sídlo příjemce záruky). Typická je v tomto například Sýrie, Irán apod. Příprava každé takové speciální textace bankovní záruky je pochopitelně časově náročnější a často je třeba konzultovat ji s právním oddělením jednotlivých bank.

Závěr

Pracuji v bankovním řadu let a minimálně posledních pět let se z pozice v obchodním útvaru s bankovními zárukami v praxi velmi často setkávám. Když jsem si vybírala téma své bakalářské práce, domnívala jsem se, že většina této problematiky je mi již velmi podrobně známá. V průběhu zpracování mé bakalářské práce se však ukázalo, že tato oblast je jednak velmi rozsáhlá a navíc se neustále se vyvíjí. V souvislosti s potřebami trhu se například objevují stále nové druhy záruk a je tedy třeba neustále sledovat tyto nové trendy, pokud chceme mít tuto oblast kompletně zmapovanou. Dále je samozřejmě nutné sledovat změny v právních úpravách, které se oblasti bankovních záruk a příslibů k vystavení bankovní záruky týkají. Například v oblasti veřejných zakázek byla právní úprava změněna třikrát za poslední čtyři roky, z čehož je zřejmé, že se nejedná o jev, který by se objevoval výjimečně, ale je skutečně nezbytně nutné věnovat i této oblasti svou plnou pozornost.

Veškerá dostupná odborná literatura, kterou jsem v souvislosti se svou bakalářskou prací přečetla, se zabývá více či méně aspekty bankovní záruky z pohledu významu bankovní záruky, její podstaty, popř. rizik s ní spojenými. V žádné publikaci jsem nenašla zpracovaný proces vystavení bankovní záruky, který, jak se domnívám, je velmi podstatný. Z vlastní praxe vím, že se velmi často setkáváme s klienty, kteří leckdy ani náznakem netuší, co vše stojí v pozadí vystavení záruční listiny, což může vést ke zbytečným komplikacím typu uzavření smlouvy s partnerem, jejíž součástí je konkrétní textace bankovní záruky, která nebyla předem konzultována s bankou, a kterou následně banka z nějakého důvodu není ochotna vystavit nebo komplikace v podobě nedostačujícího časového limitu, ve kterém banka není schopna z kapacitních důvodů záruku vystavit. Komplikace tohoto typu se v praxi objevují bohužel velmi často a je to zapříčiněno pouze nedostatečnou informovaností veřejnosti.

Ve své práci jsem zmapovala komplexně problematiku bankovních záruk a poskytla jsem čtenářům detailní informaci o tom, jaké možnosti využití tento instrument v praxi nabízí.

Seznam použité literatury

1. I. Čermáková, *Bankovní záruka*, ECON publishing, s.r.o., Brno 2002, ISBN 80-86433-03-X
2. interní materiály HVB Bank Czech Republic a.s.
3. I. Čermáková, *Bankovní záruka jako právní forma zajištění závazku*, SEKURKON, Praha 1993
4. O. Schlossberger, M. Soldánová, *Platební styk*, Bankovní institut, a.s., Praha 2005, ISBN 80-7265-072-6
5. B. Šenkýřová a kolektiv, *Bankovníctví I*, 3. aktualizované vydání, Bankovní akademie, Praha 2002, ISBN 80-238-9271-1
6. B. Šenkýřová a kolektiv, *Bankovníctví II*, 2. aktualizované vydání, Bankovní akademie, Praha 1998, ISBN 80-238-9685-7
7. Internetové stránky Komerční banky, a.s., www.kb.cz
8. Internetové stránky Československé obchodní banky, a.s., www.csob.cz
9. Internetové stránky HVB Bank Czech Republic a.s., www.hvb.cz
10. Internetové stránky ING Bank N.V., www.ing.cz
11. Internetové stránky Raiffeisenbank a.s., www.rb.cz
12. Internetové stránky České spořitelny, a.s., www.cs.cz
13. Internetové stránky – Informační systém o veřejných zakázkách - www.isvzus.cz
14. Internetové stránky www.justice.cz
15. Internetové stránky Ministerstva financí České Republiky – www.cs.mfcr.cz
16. Internetové stránky www.business.center.cz
17. Internetové stránky www.finance.cz
18. Internetové stránky www.swift.com
19. Internetové stránky www.sagit.cz
20. Internetové stránky www.celnisprava.cz
21. Zákon č. 430/2004 Sb., úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon
22. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
23. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Seznam grafů

Graf č. 1: Procentní rozdělení počtu přenesených zpráv podle regionů – březen 2007	6
Graf č. 2: Přehled záruk vystavených HVB Bank Czech Republic a.s. v roce 2006	28
Graf č. 3: Poměr vydaných záruk a dokumentárních akreditivů a inkas	29

Seznam schémat

SCHÉMA Č. 1: ZÁRUČNÍ OPERACE	2
SCHÉMA Č. 2: STRUKTURA BANKOVNÍ ZÁRUKY	3
SCHÉMA Č. 3: KLASIFIKACE BANKOVNÍCH ZÁRUK	9
SCHÉMA Č. 4: ZÁRUČNÍ OPERACE S AVIZOVÁNÍM ZÁRUKY	13
SCHÉMA Č. 5: ZÁRUČNÍ OPERACE – NEPŘÍMÁ ZÁRUKA	14
SCHÉMA Č. 6: DRUHY NEPLATEBNÍCH ZÁRUK	17
SCHÉMA Č. 7: PŘÍKLAD RATINGOVÉ STUPNICE	41
SCHÉMA Č. 8: PROCES SOUVISEJÍCÍ S VYSTAVENÍM BANKOVNÍ ZÁRUKY	44

Seznam tabulek

TABULKA Č. 1: PŘEHLED ROZDÍLŮ MEZI STAND-BY AKREDITIVEM A ZÁRUKOU VYPLATITELNOU PROTI DOKUMENTŮM	22
TABULKA Č. 2: PŘEHLED ROZDÍLŮ MEZI DOKUMENTÁRNÍM AKREDITIVEM A STAND-BY	23
TABULKA Č. 3: PŘEHLED ROZDÍLŮ MEZI GLOBÁLNÍ A INDIVIDUÁLNÍ ZÁRUKOU	24
TABULKA Č. 4: PŘEHLED PARAMETRŮ REŽIMŮ UŽÍVANÝCH V SOUVISLOSTI S AGENDOU CELNÍCH ZÁRUK	25
TABULKA Č. 5: SROVNÁNÍ STANDARDNÍ CENOVÉ NABÍDKY VYBRANÝCH BANK	37

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Číselník identifikačních kódů bank působících v České republice.....	55
Příloha č. 2 – Příkaz k vystavení záruky	56
Příloha č. 3 – Příkaz k vystavení záruky za celní dluh	58
Příloha č. 4 – Vzor textace platební záruky	60
Příloha č. 5 – Vzor textace záruky za nabídku	61
Příloha č. 6 – Vzor textace záruky za dobré provedení kontraktu.....	62
Příloha č. 7 – Vzor textace celní záruky – jednotlivá jistota	63
Příloha č. 8 – Vzor textace celní záruky – souborná jistota	65
Příloha č. 9 – Schéma organizačního uspořádání Celní správy České republiky.....	67
Příloha č. 10 – Vzorová textace příslibu bankovní záruky.....	68
Příloha č. 11 – Ratingové stupnice uznávaných ratingových agentur.....	69
Příloha č. 12 – Přehled ratingu jednotlivých zemí světa podle ratingových agentur	70
Příloha č. 13 – Oznámení o veřejné zakázce	72
Příloha č. 14 – Ukázková textace nabídky předkládané klientovi ke schválení.....	78
Příloha č. 15 – Příkaz k vystavení záruky k veřejné zakázce č. 60003670	79
Příloha č. 16 – Záruka za nabídku k veřejné zakázce č. 60003670.....	80

ČÍSELNÍK IDENTIFIKAČNÍCH KÓDŮ BANK AP0001 ČESKÁ REPUBLIKA

Verze: 113
Platnost od: 1. 5. 2006

BANIS	SWIFT	Kód banky			Název banky
		Numer.	Znakový	Akt. úč.	
0100	KOMB CZ PP	0100	KOMB	C	Komerční banka, a.s.
0300	CEKO CZ PP	0300	CEKO	C	Československá obchodní banka, a.s.
0400	ZIBA CZ PP	0400	ZIBA	C	Živnostenská banka, a.s.
0600	AGBA CZ PP	0600	AGBA	C	GE Money Bank, a.s.
0700	CNBA CZ PP	0710	CNBA	C	Česká národní banka
0800	GIBA CZ PX	0800	CSPO	C	Česká spořitelna, a.s.
	2010	2010	FIOZ	C	Fio, družstevní záložna
+	+2020	+2020	+BOTK	+C	+ Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N.V. Prague Branch, organizační složka
	2100	2100	CMHB	C	Hypoteční banka, a.s.
	2400	2400	EXPA	C	eBanka, a.s.
	2600	2600	CITI	C	Citibank a.s.
	2700	2700	CABV	C	HVB Bank Czech Republic a.s.
	3300	3300	KOBP	C	Česká konsolidační agentura
	3500	3500	INGB	C	ING Bank N.V.
	4000	4000	DRES	C	BAWAG Bank CZ a.s.
	4300	4300	CMZR	C	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
	5000	5000	CRLY	C	CALYON S.A., organizační složka
	5400	5400	ABNA	C	ABN AMRO Bank N.V.
	5500	5500	RZBC	C	Raiffeisenbank a.s.
	5800	5800	JTBP	C	J & T Banka, a.s.
	6000	6000	PMBA	C	PPF banka a.s.
	6100	6100	ICBN	C	IC Banka, a.s.
	6200	6200	COBA	C	COMMERZBANK AG, pobočka Praha
	6300	6300	GEBA	C	Fortis Bank SA/NV, pobočka ČR
	6700	6700	SUBACA	C	Všeobecná úverová banka a.s., pobočka Praha
	6800	6800	VBOE	C	Volksbank CZ, a.s.
	7910	7910	DEUT	C	Deutsche Bank A.G. Filiale Prag
	7940	7940	SPWT	C	Waldviertler Sparkasse von 1842
	7950	7950	ARSS	C	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
	7960	7960	CMSS	C	Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
	7970	7970	SSWT	C	Wüstenrot-stavební spořitelna a.s.
	7980	7980	WUEH	C	Wüstenrot hypoteční banka, a.s. se sídlem v Praze
	7990	7990	VSPO	C	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.
	8030	8030	DRBW	C	Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odstěpný závod
	8040	8040	SMWR	C	Oberbank AG pobočka Česká republika
	8060	8060	CSST	C	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.
	8070	8070	HYPS	C	HYPO stavební spořitelna a.s.
	8090	8090	CEXB	C	Česká exportní banka, a.s.
	8150	8150	MIDL	C	HSBC Bank plc - pobočka Praha
	8200				PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich v České republice

Vysvětlivky: + = změna v označeném řádku proti minulé verzi
 C = aktivní účastník mezibankovního platebního styku

Kontaktní osoba: Ing. Anna Vančurová, tel. +420 2 2441 5053, Anna.Vancurova@cnb.cz

Zdroj: www.cnb.cz/www.cnb.cz/cz/platebni_styk/ucty_kody_bank/download/kody_bank_CR.pdf,

staženo 8.3.2007

PŘÍKAZ K VYSTAVENÍ ZÁRUKY (vyjma záruky za celní dluh)**Žádost o poskytnutí záruky**

Raiffeisenbank a.s.
Olbrachtova 2006/9
140 21 Praha 4

Žádáme Vás tímto o vystavení neodvolatelné bankovní záruky za následujících podmínek:

Typ záruky:

- za nabídku
- za vrácení akontace
- za správné provedení kontraktu
- za zádržné
- za zaplacení celního dluhu
- jiné operace než režim tranzitu (globální záruka)
 - jiné operace než režim tranzitu (individuální záruka s použitím záruční listiny)
 - celní dluh, který vznikne nebo by mohl vzniknout v souvislosti s
 - propuštěním zboží do režimu volného oběhu, dočasným použitím s částečným osvobozením od dovozního cla a aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení nebo porušením podmínek stanovených pro režim s podmíněným osvobozením od cla, s výjimkou režimu tranzitu, nebo pro dočasné uskladnění,
 - propuštěním zboží do režimu s ekonomickým účinkem nebo
 - celní dluh, který se zajišťuje v souvislosti s povolením odkladu nebo jiného ulehčení platby.
- za zaplacení platebních závazků
- jiný _____

Beneficiet:

(obchodní jméno
a sídlo)

IČ _____

Částka záruky: _____ měna: _____

slovy: _____

Platnost:

(nevypĺňovat u záruky za zaplacení celního dluhu)

Platnost záruky za zaplacení celního dluhu skončí šestnáctého dne ode dne přijetí oznámení o zrušení záruky příslušným celním orgánem. Toto oznámení o zrušení odešle Raiffeisenbank a.s. celnímu orgánu nejpозději do _____

(vypĺňovat pouze u záruky za zaplacení celního dluhu)

Zajišťovaný závazek:

z titulu: _____

Znění záruky:

- standardní znění Raiffeisenbank a.s.
 v námi požadovaném znění, které je přílohou této Žádosti

Způsob odeslání záruční listiny beneficiantovi:

- naším prostřednictvím
 přímo beneficiantovi
 doporučeně s dodejkou
 kurýrní službou
 prostřednictvím banky beneficianta _____
 SWIFT/telex
 kurýrní službou
 doporučeně s dodejkou

Tímto se bezpodmínečně a neodvolatelně zavazujeme uhradit Vám neprodleně, na Vaše první požádání, každou částku, kterou jste zaplatili v souvislosti s Vámi vystavenou zárukou, společně s naběhlými úroky a ostatními náklady, včetně právních poplatků a nákladů Vašeho právního zástupce, pokud Vám v této souvislosti vzniknou.

Zavazujeme se poskytnout Vám na Vaši žádost takovou formu zajištění, kterou budete považovat za vhodnou pro splnění závazků z naší strany.

Tato žádost a závazky z ní vyplývající podléhají platným zákonům a předpisům České republiky, Všeobecným obchodním podmínkám Raiffeisenbank a.s. v platném znění a Podmínkám pro vystavování záruk Raiffeisenbank a.s. v platném znění.

V _____ dne _____

S pozdravem

Číslo účtu u Raiffeisenbank a.s.:

(obchodní jméno a sídlo žadatele)

Podpis a razítko žadatele

PŘÍKAZ K VYSTAVENÍ ZÁRUKY ZA CELNÍ DLUH

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ CELNÍ ZÁRUKY Československé obchodní bance, a.s.

<p style="text-align: center;">Klient</p> <p>Obchodní firma/název (PO a FO zapsané v OR) nebo jméno a příjmení (FO nezapsané v OR):</p> <p style="text-align: center;">IČO/RČ:</p> <p style="text-align: center;">sídlo/místo podnikání/adresa</p> <p style="text-align: center;">zastoupený/jednající</p> <p>Kontaktní osoba:</p> <p>Telefonní spojení (s předvolbou):</p> <p>Fax (s předvolbou):</p> <p>Reference:</p>

Žádáme Vás, abyste za mě/nás na podkladě smlouvy o poskytnutí záruky na zajištění celního dluhu vystavili záruku na zajištění celního dluhu ve prospěch oprávněného ze záruky - beneficienta /uvést název a adresu příslušného celního orgánu/.

na částku Kč

slovy

s neomezenou platností za splnění celního dluhu ve formě:

- Jiné operace než režim tranzitu – globální záruka (příl. č. 3 k vyhl. MF ČR č. . 199/2004 Sb.);
- Jiné operace než režim tranzitu – individuální záruka (příl. č. 7 k vyhl. MF ČR č. . 199/2004 Sb.) specifikace transakce

- Společný tranzitní režim/transitní režim Společenství – záruční listina – souborná jistota (podle právních předpisů ES)
- Společný tranzitní režim/transitní režim Společenství – záruční listina – jednotlivá jistota (podle právních předpisů ES)

úřad odeslání:

úřad určení:

popis zboží:

platí pouze text označený

Záruční listinu vystavenou podle této žádosti

- zašlete doporučeně přímo beneficiantovi
- zašlete doporučeně klientovi
- vyzvedne klient prostřednictvím jím pověřené osoby : p/pí OP č.
 v útvaru záruk na pobočce

Vaše výlohy účtujte na vrub našeho účtu č. _____ /

Doplňující instrukce k vystavení záruky:

Přílohy:

- kopie aktuálního výpisu z Obchodního rejstříku
-

V _____ dne

.....
Právoplatný/é podpis/y za Klienta

platí pouze text označený
/ musí být uveden účet vedený u ČSOB

Zdroj: www.csob.cz/WebCsob/Csob/Formulare-kalkulacky/CSOB_Zadost_o_celni_zaruku4.pdf,
staženo 8.3.2007

LOGO VYSTAVUJÍCÍ BANKY

V....., dne

Platební záruka

„Byli jsme informováni, že mezi Vámi a firmou ... (kupujícím) byla uzavřena smlouva číslo ... na dodávku ... v celkové hodnotě Podle platebních podmínek smlouvy má být zaplacení kupní ceny zajištěno bankovní zárukou.

Z příkazu firmy přejímáme tímto vůči Vám neodvolatelnou záruku až do výše

...

zavazující se zaplatit Vám na Vaši první výzvu a bez námitek jakoukoliv částku až do zaručené výše proti Vašemu písemnému prohlášení, že kupující příslušnou částku při splatnosti nezaplatil. Vaše prohlášení musí být doprovázeno kopií nezaplacené faktury.

Tato záruka se snižuje o všechny částky zaplacené kupujícím nebo námi jako ručitelem.

Záruka je platná do ... a Vaše případné nároky nám musí být doručeny nejpozději do uvedeného data. „

VYSTAVUJÍCÍ BANKA

LOGO VYSTAVUJÍCÍ BANKY

V....., dne

Záruka za nabídku

„Byli jsme informováni, že náš klient firma....předkládá nabídku do soutěže vyhlášené Vámi dne.... na dodávku.... Podle podmínek soutěže má být spolu s nabídkou předložena záruka za nabídku ve výši.....% hodnoty dodávky.

Z příkazu našeho klienta firmy přijímáme tímto vůči Vám neodvolatelnou záruku, zavazující se zaplatit Vám částku nepřesahující

.....

na vaši první výzvu a bez jakýchkoliv námitek proti předložení Vašeho písemného prohlášení, že firma.... zrušila nabídku, nebo změnila její podmínky před jejím vypršením, nebo v případě, že byla její nabídka v soutěži vybrána, firma nepodepsala s Vámi příslušný kontrakt v určené lhůtě.

Tato záruka platí do... a Vaše případné nároky nám musí být doručeny nejpozději do tohoto data.“

VYSTAVUJÍCÍ BANKA

LOGO VYSTAVUJÍCÍ BANKY

V....., dne

Záruka za dobré provedení kontraktu

„Byli jsme informováni, že náš klient...(prodávající) s Vámi uzavřel smlouvu číslo na dodávku v celkové hodnotě Podle podmínek smlouvy má prodávající předložit bankovní záruku za dobré provedení kontraktu ve výši ... % kupní ceny.

Z příkazu firmy se my,, zavazujeme neodvolatelně zaplatit Vám jakoukoliv částku až do výše

.....

na Vaši písemnou řádně podepsanou žádost proti Vašemu písemnému prohlášení, že firma nesplnila své závazky vyplývající ze shora uvedené smlouvy.

Z identifikačních důvodů musí být Vaše žádost a Vaše prohlášení předloženy prostřednictvím Vaší banky, která potvrdí závaznost Vašich podpisů na těchto dokumentech.

Tato záruka je platná do ... a Vaše případné nároky na jejím podkladě musí být u nás uplatněny nejpozději v uvedený den.

VYSTAVUJÍCÍ BANKA

▼ M19, A3

PŘÍLOHA 49

SPOLEČNÝ TRANZITNÍ REŽIM / TRANZITNÍ REŽIM SPOLEČENSTVÍ

Záruční listina

Jednotlivá jistota

I. Závazek ručitele

1. Podepsaný/podepsaná¹⁾
s bydlištěm či sídlem v²⁾
poskytuje tímto společně a nerozdílně s dlužníkem celnímu úřadu záruky ve
.....
ručení až do výše maximální částky

► **A3** ve prospěch Evropského společenství zahrnujícího Belgické království, Bulharskou republiku, Českou republiku, Dánské království, Spolkovou republiku Německo, Estonskou republiku, Řeckou republiku, Španělské království, Francouzskou republiku, Irsko, Italskou republiku, Kyperskou republiku, Lotyšskou republiku, Litevskou republiku, Lucemburské velkovévodství, Maďarskou republiku, Republiku Malta, Nizozemské království, Rakouskou republiku, Polskou republiku, Portugalskou republiku, Rumunsko, Republiku Slovinsko, Slovenskou republiku, Finskou republiku, Švédské království, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku a ve prospěch Islandské republiky, Norského království, Švýcarské konfederace, Knížectví Andorry a Republiky San Marino³⁾, za jakoukoli částku ◀ hlavních nebo vedlejších závazků, nákladů a přírůžek, avšak s výjimkou peněžitých trestů, kterou hlavní povinný⁴⁾

.....
.....
dluží nebo bude dlužit výše uvedeným zemím ve formě cla a jiných poplatků souvisejících s níže popsáním zbožím propuštěným do společného tranzitního režimu nebo tranzitního režimu Společenství v celním úřadu odeslání

.....
do celního úřadu určení v
Popis zboží

2. Podepsaný/á se zavazuje, že ve lhůtě 30 dnů od první písemné výzvy příslušných orgánů zemí uvedených v odstavci 1 bez odkladu uhradí požadované částky až do výše uvedené maximální částky, pokud sám/sama nebo jiná zúčastněná osoba uspokojivě neprokáže příslušným orgánům, že pro příslušnou tranzitní operaci byl režim ukončen.
Příslušné orgány mohou na žádost podepsaného/podepsané z jakýchkoliv důvodů, které uznají za hodné zřetele, prodloužit třicetidenní lhůtu, v níž je podepsaný/podepsaná ode dne výzvy povinen/povinna zaplatit požadované částky. Náklady, které vznikly prodloužením lhůty, a zejména jakékoli úroky se vypočtou tak, aby jejich výše odpovídala částce, která by byla v takovém případě požadována na peněžním trhu nebo kapitálovém trhu dané země.
3. Tento závazek je platný ode dne jeho přijetí celním úřadem záruky. Podepsaný/podepsaná nadále ručí za uhrazení všech dluhů vzniklých v průběhu operací ve společném tranzitním režimu nebo v tranzitním režimu Společenství, které jsou

zajištěny tímto závazkem a které byly zahájeny přede dnem zrušení záruční listiny nebo odstoupení od ručitelského závazku, a to i tehdy, je-li platba požadována po tomto dni.

4. Pro účely tohoto závazku zřizuje podepsaný/á služební adresu⁵⁾ v každé z dalších zemí uvedených v odstavci 1:

Země	Příjmení a jméno nebo obchodní firma a úplná adresa
.....
.....
.....
.....
.....

Podepsaný/podepsaná uznává, že veškerá korespondence a oznámení a jakékoli formalities nebo postupy vztahující se k tomuto závazku adresované nebo podané písemně na jednu ze služebních adres, budou považovány za jemu/ji řádně doručené.

Podepsaný/podepsaná uznává pravomoc soudů příslušných pro místa, kde má služební adresu.

Podepsaný/podepsaná se zavazuje, že nebude své služební adresy měnit, a pokud musí jednu nebo více z nich změnit, uvědomí o tom předem celní úřad záruky.

V..... dne

(podpis)⁶⁾

II. Přijetí celním úřadem záruky

Celní úřad záruky

Závazek ručitele přijat dne..... za účelem zajištění operace ve společném tranzitním režimu nebo tranzitním režimu Společenství podle celního prohlášení č. ze dne.....⁷⁾

(razítko a podpis)

- 1) Příjmení a jméno nebo obchodní firma.
- 2) Úplná adresa.
- 3) Škrtněte jméno všech smluvních stran nebo států (Andorra nebo San Marino), jejichž územím zboží přepravováno nebude. Odkazy na státy Andorské knížectví nebo Republika San Marino se vztahují pouze k operacím tranzitního režimu Společenství.
- 4) Příjmení a jméno nebo obchodní firma a úplná adresa hlavního povinného.
- 5) Jestliže právní předpisy daného státu neupravují služební adresy, jmenuje ručitel v každém státě uvedeném v odstavci 1 zástupce oprávněného přijímat jakákoli sdělení určená ručiteli a závazky uvedené v druhém a čtvrtém pododstavci odstavce 4 musí být přiměřeně upraveny. Pro rozhodování právních sporů týkajících se tohoto ručení jsou příslušné soudy podle služebních adres ručitele nebo jeho zástupců.
- 6) Před podpisem musí být vlastní rukou podepsaného uvedeno: „Ručení na částku“ s částkou vypsanou slovy.
- 7) Vyplní celní úřad odesláním.

▼ M19, A3

PŘÍLOHA 48

SPOLEČNÝ TRANZITNÍ REŽIM / TRANZITNÍ REŽIM SPOLEČENSTVÍ

Záruční listina

Souborná jistota

I. *Závazek ručitele*

1. Podepsaný/podepsaná¹⁾
 s bydlištěm či sídlem v²⁾
 poskytuje tímto společně a nerozdílně s dlužníkem celnímu úřadu záruky ve

.....
 ručení až do výše maximální částky
 představující 100 % / 50 % / 30 %³⁾ referenční částky,

► **A3** ve prospěch Evropského společenství zahrnujícího Belgické království, Českou republiku, Bulharskou republiku, Dánské království, Spolkovou republiku Německo, Estonskou republiku, Řeckou republiku, Španělské království, Francouzskou republiku, Irsko, Italskou republiku, Kyperskou republiku, Lotyšskou republiku, Litevskou republiku, Lucemburské velkovévodství, Maďarskou republiku, Republiku Malta, Nizozemské království, Rakouskou republiku, Polskou republiku, Portugalskou republiku, Rumunsko, Republiku Slovinsko, Slovenskou republiku, Finskou republiku, Švédské království, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku a ve prospěch Islandské republiky, Norského království, Švýcarské konfederace, Knížectví Andorry a Republiky San Marino⁴⁾, za jakoukoli částku ◀ hlavních nebo vedlejších závazků, nákladů a přírážek, avšak s výjimkou peněžitých trestů, kterou

hlavní povinný⁵⁾

dluží nebo bude dlužit výše uvedeným zemím ve formě cla a jiných poplatků souvisejících se zbožím propuštěným do společného tranzitního režimu nebo tranzitního režimu Společenství.

2. Podepsaný/á se zavazuje, že ve lhůtě 30 dnů od první písemné výzvy příslušných orgánů zemí uvedených v odstavci 1 bez odkladu uhradí požadované částky až do výše uvedené maximální částky, pokud sám/sama nebo jiná zúčastněná osoba uspokojivě neprokáže příslušným orgánům, že pro příslušnou tranzitní operaci byl režim ukončen.

Příslušné orgány mohou na žádost podepsaného/podepsané z jakýchkoliv důvodů, které uznají za hodné zřetele, prodloužit třicetidenní lhůtu, v níž je podepsaný/podepsaná ode dne výzvy povinen/povinna zaplatit požadované částky. Náklady, které vznikly prodloužením lhůty, a zejména jakékoli úroky se vypočtou tak, aby jejich výše odpovídala částce, která by byla v takovém případě požadována na peněžním trhu nebo kapitálovém trhu dané země.

Tato částka může být snížena o částky již zaplacené na základě tohoto závazku pouze v případě, že byl/byla podepsaný/podepsaná vyzván/vyzvána k uhrazení dluhu vzniklého během tranzitní operace Společenství nebo během operace ve společném tranzitním režimu nebo v tranzitním režimu Společenství, která byla zahájena před doručením výzvy k zaplacení nebo ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení.

3. Tento závazek je platný ode dne jeho přijetí celním úřadem záruky. Podepsaný/podepsaná nadále ručí za uhrazení všech dluhů vzniklých v průběhu operaci ve společném tranzitním

režimu nebo v tranzitním režimu Společenství, které jsou zajištěny tímto závazkem a které byly zahájeny přede dnem zrušení záruční listiny nebo odstoupení od ručitelského závazku, a to i v tehdy, je-li platba požadována po tomto dni.

4. Pro účely tohoto závazku zřizuje podepsaný/á služební adresu⁶⁾ v každé z dalších zemí uvedených v odstavci 1:

Země	Příjmení a jméno nebo obchodní firma a úplná adresa
.....
.....
.....
.....
.....

Podepsaný/podepsaná uznává, že veškerá korespondence a oznámení a jakékoli formality nebo postupy vztahující se k tomuto závazku adresované nebo podané písemně na jednu ze služebních adres, budou považovány za jemu/jí řádně doručené.

Podepsaný/podepsaná uznává pravomoc soudů příslušných pro místa, kde má služební adresu.

Podepsaný/podepsaná se zavazuje, že nebude své služební adresy měnit, a pokud musí jednu nebo více z nich změnit, uvědomí o tom předem celní úřad záruky.

V..... dne

.....
(podpis)⁷⁾

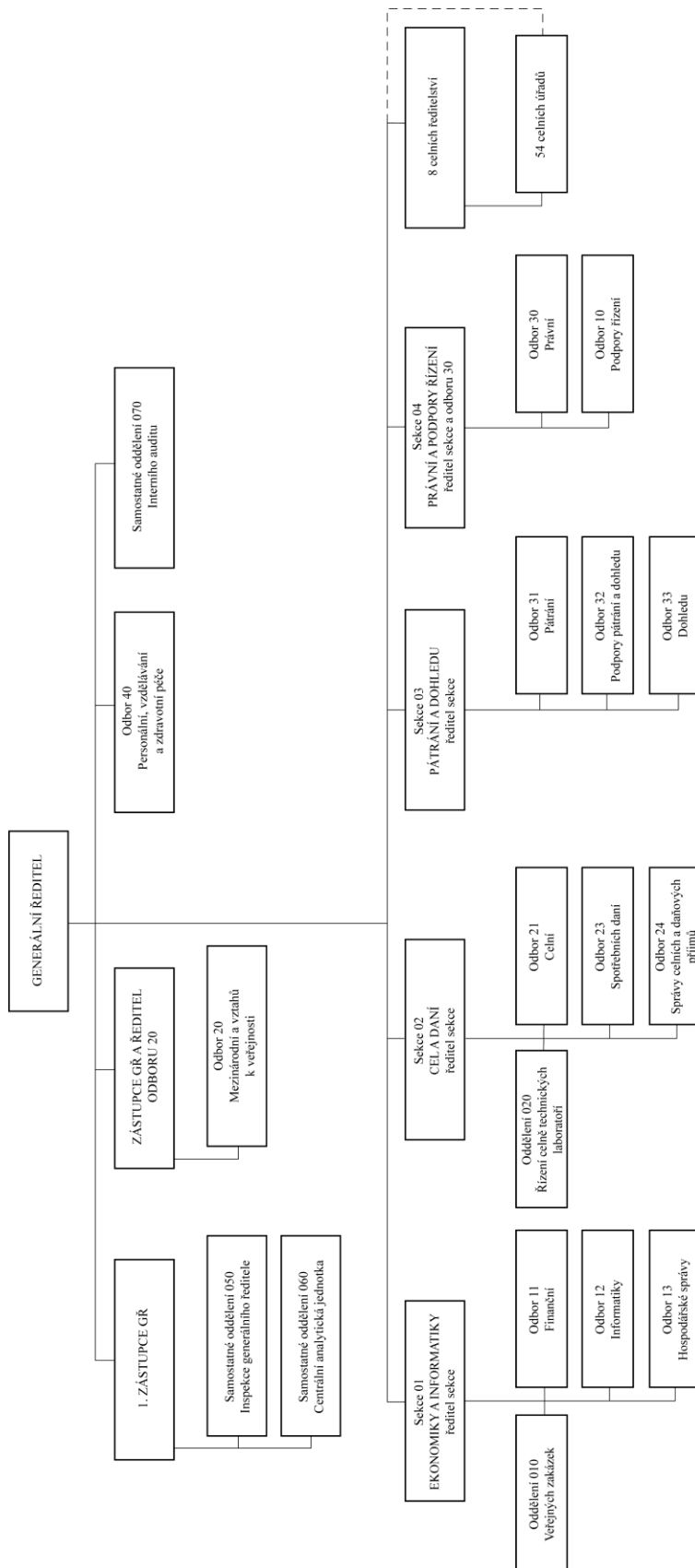
II. *Přijetí celním úřadem záruky*

Celní úřad záruky

Závazek ručitele přijat dne

.....
(razítko a podpis)

¹⁾ Příjmení a jméno nebo obchodní firma.
²⁾ Úplná adresa.
³⁾ Nehodící se škrtněte.
⁴⁾ Škrtněte jméno všech smluvních stran nebo států (Andorra nebo San Marino), jejichž územím zboží přepravováno nebude. Odkazy na státy Andorské knížectví nebo Republika San Marino se vztahují pouze k operacím tranzitního režimu Společenství.
⁵⁾ Příjmení a jméno nebo obchodní firma a úplná adresa hlavního povinného.
⁶⁾ Jestliže právní předpisy daného státu neupravují služební adresy, jmenuje ručitel v každém státě uvedeném v odstavci 1 zástupce oprávněného přijímat jakákoli sdělení určená ručiteli a závazky uvedené v druhém a čtvrtém pododstavci odstavce 4 musí být přiměřeně upraveny. Pro rozhodování právních sporů týkajících se tohoto ručení jsou příslušné soudy podle služebních adres ručitele nebo jeho zástupců.
⁷⁾ Před podpisem musí být vlastní rukou podepsaného uvedeno: „Ručení na částku“ s částkou vypsanou slovy.

Zdroj: www.cs.mfer.cz/NR/rdonlvres/D7E99BBE-0C95-464F-A908-35CD1B09676/3548/CS070101.jpg,

staženo 8.3.2007

LOGO VYSTAVUJÍCÍ BANKY

V....., dne

Příslib bankovní záruky č.

vydaný na vlastní žádost firmy:

se sídlem:

(dále jen „klient“)

Byli jsme informováni naším klientem o vypsané obchodní veřejné soutěži na:

.....,

pod evidenčním číslem VZ:

Podle podmínek této veřejné obchodní soutěže je požadováno jako součást přihlášky předložení příslibu banky k vystavení bankovní záruky za

VYSTAVUJÍCÍ BANKA, a.s., se sídlem, IČ:zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v oddílu, vložce

je připravena v případě úspěchu klienta a uzavření smlouvy na realizaci předmětu plnění dle výše uvedeného výběrového řízení a po splnění podmínek ze strany klienta poskytnout neodvolatelnou bankovní záruku vyplatitelnou na první požádání a bez námitek

ve prospěch zadavatele:

ve výši: slovy:

předpokládaná platnost záruky:

ve formě a obsahu přijatelných pro VYSTAVUJÍCÍ BANKU.

Platnost tohoto příslibu končí nejpozději.....bez ohledu na to, bude-li nám tento dokument vrácen nebo ne.

V případě neúspěchu našeho klienta ve výše uvedené obchodní veřejné soutěži nebo není-li příslib nadále požadován, pozbývá tento příslib platnost okamžitě a jeho originál musí být vrácen zpět VYSTAVUJÍCÍ BANCE.

VYSTAVUJÍCÍ BANKA

Zdroj: interní materiály Živnostenské banky, a.s., vlastní úpravy

Standard & Poor's a Fitch-IBCA	Moody's
AAA/AA+	Aaa/Aa1
AA	Aa2
AA-	Aa3
A+	A1
A	A2
A-	A3
BBB+	Baa1
BBB	Baa2
BBB-	Baa3
BB+	Ba1
BB	Ba2
BB-	Ba3
B+	B1
B	B2
B-	B3
CCC	C

Zdroj: interní materiály HVB Bank Czech Republic, a.s., vlastní úpravy

MOODY'S	STANDARD & POOR'S	Fitch-IBCA
	Investiční stupně	
Aaa Francie, Německo, Nizozemsko, Rakousko, USA, Švýcarsko, Finsko, Norsko, Dánsko, Irsko, Spojené království, Švédsko, Španělsko, N.Zéland, Island, Kanada, Singapur, Austrálie, Japonsko, Lucembursko	AAA Francie, Německo, Nizozemsko, Norsko, Rakousko, Švýcarsko, USA, Singapur, Dánsko, Finsko, Irsko, Spojené království, Kanada, Austrálie, Švédsko, Španělsko, Lucembursko	Rakousko, Finsko, Francie, Německo, Nizozemsko, Norsko, USA, Švýcarsko, Spojené království, Irsko, Singapur, Dánsko, Španělsko, Švédsko, Kanada, Lucembursko
Aa1 Belgie	AA+ Belgie, Nový Zéland	Austrálie, Nový Zéland
Aa2 Portugalsko, Itálie	AA	Portugalsko, Japonsko, Belgie, Itálie
Aa3 Tchaj-wan, Slovinsko	AA- Japonsko, Tchaj-wan, Itálie, Slovinsko, Island, Hongkong, Portugalsko	Island, Hongkong, Kuvajt, Slovinsko
A1 Česká republika, Řecko, Estonsko, Maďarsko, Hongkong	A+ Kuvajt	Kypr, Tchaj-wan, Korea
A2 Kypr, Izrael, Lotyšsko, Kuvajt, Polsko, Čína, Slovensko	A Kypr, Malta, S. Arábie, Chile, Estonsko, Korea, Řecko, Litva, Slovensko	Čína, Řecko, Malta, Estonsko, Česká republika, Chile, Slovensko, S. Arábie
A3 Korea, Malta, Litva, Malajsie, S. Arábie	A- Česká republika, Izrael, Čína, Maďarsko, Malajsie, Lotyšsko	Izrael, Lotyšsko, Litva, Malajsie
Baa1 Chile, J. Afrika, Mexiko	BBB+ Polsko, J. Afrika	Polsko, J. Afrika, Maďarsko
Baa2 Rusko	BBB Chorvatsko, Maxiko, Bulharsko, Rusko	Bulharsko, Rusko, Kazachstán, Mexiko
Baa3 Chorvatsko, Kazachstan, Indie	BBB- Rumunsko, Kazachstan	Chorvatsko, Rumunsko

Spekulativní stupně

Ba1	Egypt, Bulharsko, Rumunsko	BB+	Egypt, Indie, Makedonie	Egypt, Indie
Ba2		BB	Černá hora	Makedonie
Ba3	Vietnam, Brazílie, Turecko	BB-	Vietnam, Brazílie, Turecko, Srbsko, Ukrajina	Vietnam, Brazílie, Indonésie, Srbsko, Turecko, Ukrajina
B1	Ukrajina, Mongolsko	B+	Indonésie, Pakistán	Mongolsko
B2	Turkmenistan, Indonésie, Pakistán	B	Mongolsko	
B3	Argentina, Bosna a Hercegovina	B -	Argentina	Moldávie
Caa1	Kuba, Moldávie	CCC+		
Caa2		CCC		
Caa3		CCC-		
Ca		SD		Argentina

Datum poslední aktualizace 7.4.2006

Zdroj: www.finance.cz/ekonomika/rating/, staženo 8.3.2007

Informační systém o veřejných zakázkách

- uveřejňovací subsystém

English

Veřejné zakázky /
koncesní řízení

Metodická podpora

Vyhledávání VZ /
koncesního řízení

Sledování VZ

Přímé zadání VZ /
koncesního řízení

Veřejné zakázky archiv

Odkazy

Informace

Hlavní stránka

[verze pro tisk](#)

OZNÁMENÍ O ZAKÁZCE

Značka formuláře: 6000367002001

Evidenční číslo VZ: 60003670

Limity: Nadlimitní

Datum zveřejnění: 21.12.2006

Typ formuláře: Řádný

Číslo objednávky: 489/2006

IČ zadavatele: 00090638

Datum skutečného odeslání: 12.11.2006

ODDÍL I: VEŘEJNÝ ZADAVATEL

I.1) NÁZEV, ADRESA A KONTAKTNÍ ÚDAJE

Úřední název: Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

Poštovní adresa: Vrchlického 59

Obec: Jihlava

PSČ: 586 33

Stát: CZ

Kontaktní místa: ředitelství nemocnice

Tel.: +420567157626

K rukám: Ing. Alexander FILIP

E-mail: filipa@nemji.cz

Fax: +420567301212

Internetová adresa

Obecná adresa veřejného zadavatele (URL):

www.nemji.cz

Adresa profilu kupujícího (URL):

Další informace lze získat: na výše uvedených kontaktních místech

Zadávací dokumentaci a další dokumenty (včetně dokumentů k soutěžnímu dialogu a k nákupnímu systému) lze získat:

jinde: vyplňte prosím přílohu A.II

Nabídky či žádosti o účast musí být zaslány: jinam: vyplňte prosím přílohu A.III

I.2) DRUH VEŘEJNÉHO ZADAVATELE A HLAVNÍ PŘEDMĚT ČINNOSTI

Regionální či místní úřad/agentura

Zdravotnictví

Veřejný zadavatel zadává zakázku jménem jiných veřejných zadavatelů

Ne

ODDÍL II: PŘEDMĚT ZAKÁZKY

II.1) POPIS

II.1.1) Název přidělený zakázce veřejným zadavatelem

DODAVATELSKÉ PRANÍ A ČIŠTĚNÍ PRÁDLA A OSTATNÍ SLUŽBY

II.1.2) Druh zakázky a místo provádění stavebních prací, místo dodání nebo plnění

Služby

Kategorie služeb:

Jiné služby

Hlavní místo plnění:

Jihlava

Kód NUTS:

CZ061

II.1.3) Toto oznámení se týká

Veřejné zakázky

II.1.4) Informace o rámcové smlouvě

Počet nebo, případně, nejvyšší předpokládaný počet účastníků rámcové smlouvy

Doba trvání rámcové smlouvy: v letech: nebo měsících:

Důvod překročení čtyřleté doby platnosti rámcové smlouvy:

Celková předpokládaná hodnota zakázek po celou dobu platnosti rámcové smlouvy:

Odhadovaná hodnota bez DPH:

Měna:

nebo rozsah: mezi: a

Měna:

Četnost a hodnota zakázek, které mají být zadány:

II.1.5) Stručný popis zakázky

Dodavatelské praní prádla včetně oprav, čištění a dopravy . Variantně zadavatel požaduje př návrhu na komplexní servis zdravotnického prádla a operačního krytí

II.1.6) Společný slovník pro veřejné zakázky (CPV)

	Hlavní slovník	Dopňkový slovník
Hlavní předmět	93100000-9	
Další předměty	93150000-4	
	50830000-2	

II.1.7) Na zakázku se vztahuje Dohoda o veřejných zakázkách (GPA)

Ano

II.1.8) Rozdělení zakázky na části

Ne

Pokud ano, nabídky by měly být předkládány pro:

II.1.9) Budou přijímány varianty

Ano

II.2) MNOŽSTVÍ NEBO ROZSAH ZAKÁZKY

II.2.1) Celkové množství nebo rozsah:

Je-li známa, uveďte předpokládanou hodnotu bez DPH: 30 000 000.00

Měna: (

nebo rozsah: mezi: a

Měna:

II.2.2) Opce

Ne

Pokud ano, uveďte popis těchto opcí:

Je-li znám, uveďte předběžný harmonogram, kdy mohou být tyto opce uplatněny:

v měsících: nebo dnech: (ode dne zadání zakázky)

Počet možných obnovení: nebo rozsah: od do

Pokud je znám, uveďte v případě obnovitelných zakázek na dodávky či služby předpok harmonogram pro následné zakázky:

v měsících: nebo dnech: (ode dne zadání zakázky)

II.3) DOBA TRVÁNÍ ZAKÁZKY NEBO LHŮTA PRO DOKONČENÍ

V měsících: 36 nebo dnech: (ode dne zadání zakázky)

nebo zahájení

dokončení

ODDÍL IV: ŘÍZENÍ

IV.1) DRUH ŘÍZENÍ

IV.1.1) Druh řízení

Otevřené

IV.1.2) Omezení počtu zájemců, kteří budou vyzváni k podání nabídek nebo k účasti (už dialog, soutěžní dialog)

Předpokládaný počet zájemců:

nebo předpokládaný minimální počet a, případně, maximální počet

Kritéria pro výběr omezeného počtu zájemců:

IV.1.3) Snížení počtu zájemců během jednání nebo dialogu (jednací řízení, soutěžní dial

Použití vícekolového řízení, během něhož dochází k postupnému snížení počtu hodnocených variant nebo nabídek Ne

IV.2) KRITÉRIA PRO ZADÁNÍ ZAKÁZKY

IV.2.1) Kritéria pro zadání zakázky

Hospodářsky nejvýhodnější nabídka z hlediska Kritérií uvedených níže

Kritéria

1 Celková výše nabídkové ceny

2 Smluv. sankce za nedodrž. lhůt

3 Lhůta pro odstranění vad

IV.2.2) Bude použita elektronická aukce

Ne

Pokud ano, uveďte další informace o elektronické aukci

IV.3) ADMINISTRATIVNÍ INFORMACE

IV.3.1) Spisové číslo přidělené veřejným zadavatelem

IV.3.2) Předchozí zveřejnění týkající se stejné zakázky Ne

Pokud ano,

Číslo oznámení v Úř. věst.: ze dne

Jiná předchozí zveřejnění Ne

Číslo oznámení v Úř. věst.: ze dne

Číslo oznámení v Úř. věst.: ze dne

IV.3.3) Podmínky pro získání zadávací dokumentace a dalších dokumentů (s výjimkou I dokumentace soutěžního dialogu (v případě soutěžního dialogu)

Lhůta pro doručení žádostí o dokumentaci nebo pro přístup k dokumentům

Datum: 01.02.2007 Čas: 15:00

Dokumentace za úplaty Ne

Pokud ano, uveďte cenu: Měna:

Podmínky a způsob

platby:

IV.3.4) Lhůta pro doručení nabídek nebo žádostí o účast

Datum: 12.02.2007 Čas: 10:00

IV.3.5) Datum odeslání výzvy k podání nabídek nebo k účasti vybraným zájemcům (v případě jednacího řízení a soutěžního dialogu)

Datum:

IV.3.6) Jazyk nebo jazyky, ve kterých mohou být nabídky nebo žádosti o účast vypracovány

CS

Jiné:

IV.3.7) Minimální doba, po kterou je uchazeč svou nabídkou vázán (otevřené řízení)

Do: 31.05.2007

nebo doba trvání v měsících: nebo dnech: (od uplynutí lhůty pro doručení nabídek)

IV.3.8) Podmínky pro otevírání nabídek

Datum: 12.02.2007 Čas: 10:00

Místo: viz. zadávací dokumentace

Osoby, které jsou oprávněny být přítomny při otevírání nabídek Ano

Komise zadavatele, za každého uchazeče, který podal nabídku, je oprávněn být přítomen ote
maximálně jeden zástupce. U případného zahraničního uchazeče je možná přítomnost jedno

ODDÍL VI: DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

VI.1) JDE O OPAKOVANOU ZAKÁZKU Ne

Pokud ano, uveďte předpokládané datum zveřejnění dalších oznámení:

VI.2) ZAKÁZKA SE VZTAHUJE K PROJEKTU NEBO PROGRAMU Ne

FINANCOVANÉMU Z PROSTŘEDKŮ SPOLEČENSTVÍ

Pokud ano, uveďte odkaz na tyto projekty či programy:

VI.3) DALŠÍ INFORMACE

VI.4) ODVOLACÍ ŘÍZENÍ

VI.4.1) Subjekt odpovědný za odvolací řízení

Úřední název: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Poštovní adresa: Joštova 8

Obec: Brno PSČ: 601 56 Stát: CZ

E-mail: posta@compet.cz Tel.: +420542161233

Internetová adresa (URL): www.compet.cz Fax: +420542162836

Subjekt odpovědný za mediační řízení

Úřední název:

Poštovní adresa:

Obec: PSČ: Stát:

E-mail: Tel.:

Internetová adresa (URL): Fax:

VI.4.2) Podání odvolání

Přesné informace o lhůtách pro podání odvolání:

Podání námitek k zadavateli doručit do 15 dnů ode dne, kdy se uchazeč dozvěděl o úkonu za
napadá. Návrh k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže doručit Úřadu pro ochranu hospodář
zadavateli do 10 dnů od doručení rozhodnutí zadavatele o námitkách nebo do 25 dnů od ode
pkud zadavatel o námitkách nerozhodl.

VI.4.3) Subjekt u kterého lze získat informace o podání odvolání

Úřední název: Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

Poštovní adresa: Vrchlického 59

Obec: Jihlava PSČ: 58601 Stát: CZ

E-mail: sekretariat@nemji.cz Tel.: +420567157668

Internetová adresa (URL): www.nemji.cz Fax: +420567301212

PŘÍLOHA A
DALŠÍ ADRESY A KONTAKTNÍ MÍSTA

I) ADRESY A KONTAKTNÍ MÍSTA, NA KTERÝCH LZE ZÍSKAT DALŠÍ INFORMACE

Úřední název:

Poštovní adresa:

Obec:

PSČ:

Stát:

Kontaktní místa:

Tel.:

K rukám:

E-mail:

Fax:

Internetová adresa (URL):

II) ADRESY A KONTAKTNÍ MÍSTA, NE KTERÝCH LZE ZÍSKAT ZADÁVACÍ DOKUMENTA DOKUMENTY (VČETNĚ DOKUMENTŮ TÝKAJÍCÍCH SE SOUTĚŽNÍHO DIALOGU A DYNAMICKÉHO NÁKUPNÍHO SYSTÉMU)

Úřední název: Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

Poštovní adresa: Vrchlického 59

Obec: Jihlava

PSČ: 58633

Stát: CZ

Kontaktní místa: oddělení péče o ZP

Tel.: **+420567157366**

K rukám: Karel PANOCH

E-mail: panochk@nemji.cz

Fax: +420567301212

Internetová adresa (URL): www.nemji.cz

III) ADRESY A KONTAKTNÍ MÍSTA, KAM JE TŘEBA ZASLAT NABÍDKY/ŽÁDOSTI O ÚČAST

Úřední název: Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

Poštovní adresa: Vrchlického 59

Obec: Jihlava

PSČ: 58633

Stát: CZ

Kontaktní místa: Sekretariát ředitele

Tel.: **+420567157668**

K rukám: Hana Musilová

E-mail: sekretariat@nemji.cz

Fax: +420567301212

Internetová adresa (URL): www.nemji.cz

PŘÍLOHA B
INFORMACE O ČÁSTECH ZAKÁZKY

Číslo: 1

Datum odeslání do TED: 20.12.2006

Značka formuláře v TED: 2006/S **244-261896**

Datum zveřejnění v TED: 22.12.2006

Forma zadání: listinná

Související formuláře:

Datum z

Ostatní související formuláře:

Datum z

[verze pro tisk](#)

ODDÍL III: PRÁVNÍ, EKONOMICKÉ, FINANČNÍ A TECHNICKÉ INFORMACE

III.1) PODMÍNKY VZTAHUJÍCÍ SE K ZAKÁZCE

III.1.1) Požadované zálohy a záruky

Zadavatel požaduje jistotu ve výši 200.000,- Kč k zajištění plnění uchazeče, vyplývajících z úřadového řízení. Zadavatel stanovuje formu poskytnutí jistoty takto: Peněžní částka odpovídající jistoty musí být doložena bankovní zárukou s termínem plnění nejpozději 1 den předem dnem ukončení řízení.

III.1.2) Hlavní podmínky financování a platební podmínky a/nebo odkaz na příslušná ustanovení, kterými tyto podmínky upravují

Fakturace bude probíhat měsíčně a lhůta splatnosti faktur bude minimálně 120 dnů ode dne doručení faktury do Nemocnice Jihlava; maximální výše úroků z prodlení při pozdní úhradě bude činit 10 % ročně.

III.1.3) Právní forma, kterou musí mít seskupení dodavatelů, jimž bude zakázka zadána

III.1.4) Další zvláštní podmínky, kterým plnění zakázky podléhá

Ano

Pokud ano, uveďte popis těchto zvláštních podmínek

Nabídka musí být písemná v řádně uzavřené zapečetěné obálce zaslané doporučené nebo osobně, označené "Dodavatelské praní prádla - NEOTVÍRAT".

III.2) PODMÍNKY ÚČASTI

III.2.1) Profesionální kvalifikační předpoklady dodavatelů, včetně požadavků týkajících se referenčních profesních nebo jiných rejstříků

Informace a doklady nezbytné k posouzení, zda byly požadavky splněny:

Zadavatel požaduje doložit kvalifikační předpoklady dle zákona následně: základní kvalifikační předpoklady dle § 53 písm. odst. 1) písm. a) - i), prokázat způsobem dle §53 odst. 2), profesní předpoklady § 54, ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady dle § 55, odst.1 písm.a, te

III.2.2) Ekonomická a finanční způsobilost

Informace a doklady nezbytné k posouzení, zda byly požadavky splněny:

Minimální úroveň případně požadavky

I.) §55 odst.1, písm. a) ZVZ - předložením ověřené kopie pojistné smlouvy, jejímž předmětem je pojištění

III.2.3) Technická způsobilost

Informace a doklady nezbytné k posouzení, zda byly požadavky splněny:

Minimální úroveň případně požadavky

I.) §56 odst.2, písm. c) ZVZ - předložením úředně ověřené kopie certifikátu jakosti II.) §56 odst.2, písm.

III.2.4) Vyhrazené zakázky

Ne

III.3) PODMÍNKY VZTAHUJÍCÍ SE NA ZAKÁZKY NA SLUŽBY

III.3.1) Poskytování dané služby je vyhrazeno určité profesii

Ne

Pokud ano, uveďte odkaz na příslušné právní nebo jiné předpisy:

III.3.2) Právní osoby by měly uvést jména a profesní kvalifikace zaměstnanců odpovědných za provedení dané služby

Ano

Komerční banka, a.s.
Na Příkopě 33
114 07 Praha 1

Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.
Ing. Evžen Zámek
Jednatel společnosti
Rantířovská 13
586 05 Jihlava

INDIKATIVNÍ NABÍDKA

Určená pro společnost: Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.

Platná do: 11.2.2007

BANKOVNÍ ZÁRUKA

K zajištění a převzetí Vašich obchodních závazků v souvislosti s dříve diskutovanou veřejnou zakázkou nabízíme vystavení neplatební bankovní záruky za nabídku za níže uvedených podmínek:

Příkazce	Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.
Ručitel	Komerční banka, a.s.
Druh a výše záruky	záruka za nabídku ve výši CZK 200 000,00
Účel záruky	splnění podmínek veřejné zakázky evidenční číslo 60003670
Platnost záruky	do 31.5.2007
Úroková sazba, provize	a) záruční provize ve výši 0,80 % p.a., min. CZK 3 500,00 b) provize za vystavení záruční listiny CZK 2 000,00
Zajištění	bez zajištění
Rozhodné právo	české právo

S úctou,
Komerční banka, a.s.

Ing. Jan Záruka
Ředitel divize firemní klientely

Ing. Hedvika Ručící
Vztahový manažer

Zdroj: vlastní znalosti

PŘÍKAZ K VYSTAVENÍ ZÁRUKY

Příkazce (název a sídlo/jméno a adresa, IČ/ r.č.) Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o. Rantířovská 13 586 05 Jihlava	pověřuje Komerční banku, a.s. (Banka) vystavením záruky ☒ za splnění svého závazku ☐ za splnění závazku (název a sídlo, IČ/r.č.)
(Příkazce)	

v českém jazyce a podle následujících údajů:

Beneficiént (název a sídlo/jméno a adresa, IČ u tuzemských subjektů) Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Vrchlického 59, 586 33 Jihlava		
Měna CZK	Částka 200 000,-	Částka slovy dvěstětisícorunčeských
☒ přímá záruka (přímo ve prospěch beneficiénta) ☐ nepřímá záruka (prostřednictvím banky v zemi beneficiénta)		
(přesný název a sídlo banky, příp. swiftová adresa)		
Platnost záruky	☒ do 31.5.2007	☐ neomezená
Platnost protizáruky	☐ do	

Druh záruky	Kauční:		
☒ za nabídku/vadium	☐ za dodávku zboží	☐ za zaplacení	
☐ akontační	☐ za splnění smlouvy	☐ za úvěr	
☐ za zádržné	☐ za splnění vybraných smluvních povinností	☐ ostatní	

Údaje o předmětné smlouvě/ veřejné soutěži, ke které se záruka vztahuje (např. druh, číslo, datum, předmět v jazyce smlouvy, dodatky apod.):
 Veřejná zakázka EV č. 60003670

Doplňující údaje: (je třeba vyplnit jen body týkající se požadované záruky)	
☐ Částka akontace/zádržného bude poukázána na účet č. / 2700 vedený u HVB Bank Czech Republic a.s.	
☐ Vazba na akreditiv č.	
☐ Specifikace platebního závazku (výše a termíny případných splátek apod.)	
☐ Snížení hodnoty záruky	☐ k uvedeným termínům (částka a termín):
	☐ proti předložení kopie dokladů:
☐ Další doplňující údaje:	

Text záruky: ☒ podle vzoru Banky	☐ podle přiloženého vzoru
--	--

Předání záruční listiny
☐ Příkazci (v tomto případě Příkazce odpovídá za její řádné předání beneficiéntovi)
☒ Beneficiéntovi
☐ Beneficiéntovi prostřednictvím uvedené banky k avizování bez závazku pro banku: (přesný název a sídlo banky, swiftová adresa)
☐ jiné osobě určené Příkazcem (jméno a adresa)
☒ s kopií na Ing. Evžen Zámek, adresa příkazce (jméno a adresa)

Způsob předání / vystavení	☐ doporučený dopis	☐ osobně	☒ kurýrní pošta	☐ swift / telex
(Banka v zájmu Příkazce může zvolit swift místo doporučeného dopisu)			(je třeba uvést kontaktní osobu a tel.) Ing. Alexander FILIP, ředitelství nemocnice Tel. 567157626	

Příloha: (je třeba uvést názvy dokumentů, které jsou přiloženy k tomuto Příkazu k vystavení záruky)
 Oznámení k zakázce evidenční číslo 60003670

Vybranou variantu je třeba označit ☒	Kontaktní osoba Příkazce, telefon Ing. Evžen Zámek Tel. 111 111 111	Razítko a právoplatný podpis Příkazce Ing. Evžen Zámek, jednatel společnosti Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.
Místo a datum Jihlava, 12.1.2007		

Zdroj: materiály HVB Bank Czech Republic a.s., vlastní úpravy

Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace
Vrchlického 59
586 01 Jihlava

V Praze, dne 10.2.2007

Záruka za nabídku č. 85206

„Byli jsme informováni, že náš klient, společnost Prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o., IČ: 255 13 290, se sídlem Rantířovská 13, Jihlava, PSČ 586 05 (dále jen „Prádelna a čistírna Jihlava“), předkládá nabídku do soutěže vyhlášené Vámi dne 21.12.2006 na zakázku dodavatelského praní prádla včetně oprav, čištění a dopravy a dále pro předložení návrhu na komplexní servis zdravotnického prádla a operačního krytí. Podle podmínek soutěže má být spolu s nabídkou předložena záruka za nabídku ve výši CZK 200 000,00.

Z příkazu našeho klienta firmy Prádelna a čistírna Jihlava přejímáme tímto vůči Vám neodvolatelnou záruku, zavazující se zaplatit Vám částku nepřesahující

CZK 200 000,00

na Vaši první výzvu a bez jakýchkoliv námitek proti předložení Vašeho písemného prohlášení, že firma Prádelna a čistírna Jihlava zrušila nabídku, nebo změnila její podmínky před jejím vypršením, nebo v případě, že byla její nabídka v soutěži vybrána, firma nepodepsala s Vámi příslušný kontrakt v určené lhůtě.

Tato záruka platí do **31.5.2007** a Vaše případné nároky nám musí být doručeny nejpozději do tohoto data.“

Komerční banka, a.s.

Ing. Martina Zaručená

Tomáš Závazek

Zdroj: I. Čermáková, Bankovní záruky, ECON Publishing s.r.o., Brno 2002, vlastní úpravy